ANUL I No 110 — 6 PAGINI 2 LEI — Sâmbătă 22 Noembrie 1941

Basarabia

Ziarul nouei vieți românești

Redacția din București Bulevardul Lascăr Catargiu, 31 Tel. 2.68.45	Abonamente: Un an 500 lei, 6 luni 250 lei, Pentru instituții 1000 lei	Redacția din Chișinău Strada Mihail Eminescu, 19 Telefon 302

Suntem angajați într'o luptă sfântă, grea, necruțătoare, așa cum altă dată Voevozii noștri luptau cu primejdii și furtuni neînchipuite, păstrând aici în Carpați și Dunăre lumina veșnică a civilizației creștine.

Să fim trezi, încrezători și puternici, pentrucă veacurile își așează drumul, azi, sub ochii noștri.

MAREȘAL ION ANTONESCU

BASARABENII ÎN FAȚA VOTULUI

Majoritatea au mai votat și altădată. Erau însă destui care s'au prezentat pentru întâia oară în sala unde au fost întrebați dacă la nevoie se poate conta și pe ființa lor.

Am văzut pe unul mai vârstnic oprit de un grup de tineri care îl descoseau curioși, să afle cum se votează. Și după lămurirea scurtă: **„da" și nimic altceva,** — a bătrânului sfătos, i-am zărit intrând pe ușa lângă care a fost tot timpul cea mai desăvârșită ordine.

In altă parte, câțiva țărani chiaburi discutau:

— Cum am putea vota altfel? Mai ales noi Basarabenii care am fost scăpați în preziua deportării, din ghiarele bolșevismului, de către d. Mareșal ?

— Abia așteptăm să ni se ceară și nouă să arătăm ce suntem. Se va vedea că jurământul iscălit nu e numai o formă goală.

In fața unei alte secții de votare, o bătrână smochinie, a apucat de cheutoarea hainei doi tineri proaspeți la vot și le cântă mustrător:

— Votați-l pe Conducător și când o să vă întoarceți acasă, apoi să știți că cea mai bună îndeplinire de poruncă este să munciți în cinste pentru voi și pentru Țară. Semănați ogoarele, creșteți vite, fiindcă războiul are nevoie de încă multe. Unii luptă acolo, pe front. Voi sunteți aici, de unde le puteți trimite puterea, hrana, fără de care nu se poate duce lupta. Oriunde veți fi puși a lucra, amintiți-vă că prin voi, pentru Patrie lucrați: ostaș e cel din tranșeie, ostaș cel de pe brazdă.

Tinerii ascultă vrăjiți, până o văd pe bătrâna în negru, dispărând. Oare n'a fost numai o vedenie, o arătare simbolică în ziua în care întreg Neamul basarabean s'a raliat prin legământ scris, — acțiunii Mareșalului Conducător?!

Dela Hotin la Mare și dela Nistru la Prut, întreaga Basarabie, lovită de barbarismul comunist de ieri, astăzi, la votul de încredere în Conducător, a răspuns „da".

Basarabenii încep să dea semne de maturitate.

Dealtfel, plebiscitul acesta e cu totul altceva de cât voturile cu care i-au obișnuit înainte de 1940 partidele politice, când li s'a făcut școala demagogiei, a promisiunilor irealizate, prin care am ajuns la umilința din Iunie, anul trecut. Plebiscitul Mareșalului e în fond, pentru Basarabia, ocazia ralierii sufletești de conducerea firească, este o consfințire a realizării, un „Da" sincer, un „Da" puternic, la întrebarea indirectă ce i s'a pus asupra situației în care se găsește.

Ori se știe că la noi în Țară, nimeni, niciodată n'a fost pus la zid votând contra. Azi nimeni n'a votat altfel, de cât „Da". Și a votat liber.

„Da", pentru Mareșal și România reintregită.

Ce frumos sună aceste cuvinte, ce sublim cântec pentru Basarabenii siliți în anul 1940, să voteze sub jug barbar!

„Da", scris cu sete pe buletinul — jurământ **pentru desrobirea Basarabiei,** iată cea mai frumoasă răzbunare împotriva sângerosului Stalin.

Basarabia și-a spus cuvântul, un singur cuvânt „Da".

Sabin Popescu-Lupu

ELEMENTUL AUTOHTON ȘI REDRESAREA BASARABIEI

Problema redresării Basarabiei este pe cât de grea, pe atât de acută. Fiindcă nici Attila, spaima lumii, n'a distrus în așa hal meleagurile pe care le-a călcat, cum au reușit să le distrugă bolșevicii pe ale noastre. Oricât ar încerca penița să zugrăvească sinistra oglindă a Basarabiei ruinate, ar fi zadarnic. Numai cine vede, cunoaște și compară prezentul cu trecutul își poate imagina gradul de ruină a orașelor și târgurilor basarabene. Deaceia pentru redresarea Basarabiei, trebuesc mijloace, timp și oameni.

Mareșalul, întregitor de țară, a înțeles mai bine ca oricine aceasta: este o necesitate și deaceia a lansat împrumutul reîntregirii, menit să zidească din temelii o Basarabie nouă, după chipul și asemănarea celei visate de trimișii cerului la conducerea destinelor Neamului.

Răspunzând la apelul Mareșalului, Țara jertfește atât din puținul cât și din prisosul ei, potrivit dumnezeeștii măsuri: „Ale Tale d'intru ale Tale".

Dar pentru redresarea Basarabiei noui, mai trebuie ceva: elementul autohton.

Ne-au venit din toate ramurile frați d'intre cei mai buni. Justiția, învățământul, finanțele, comunicațiile, munca, economia națională etc. au în echipele lor oameni admirabil pregătiți, dornici de muncă și bine intenționați. Am dori ca toți aceștia să se stabilească definitiv aici, să-și lege viitorul de această provincie, pentru ca mâine, la număratul roadelor Țara să le poată spune: „Vrednic este lucrătorul de plata sa".

Realitățile însă nu concordă totdeauna cu idealurile. Un ideal e cu atât mai aproape de realitate cu cât e corespunzătoare, cu cât e mai departe de tot ce-i ipotetic. Și atunci să fim sinceri: majoritatea celor veniți să concureze la redresarea Basarabiei, au rosturile lor familiare, materiale și dacă vreți și natale în alte părți decât cele de care suntem legați noi, românii, basarabenizați în decursul celor 22 ani de frățească conviețuire și cooperarea pe toate tărâmurile.

Vedem cum zilnic se despart de noi, cei veniți în primele zile, după recucerire, retrăgându-se acolo, unde-i chiamă crucile gârbite din cimitirele bătrâne străjuitoare de părinți, moși și strămoși. Și asta, pentrucă așa-i natural. Deaceia la redresarea Basarabiei trebue chemat în mod obligatoriu elementul autohton românesc și asta iarăș, pentru că așa-i natural.

Autohtonii sunt legați de pământul basarabean prin sângele părinților, prin mormintele ce le-a crescut și îmbrăcat pământul, prin casele străbunilor și prin plaiurile natale.

Dacă formula geopolitică „meleagul creiază totul", nu-i adevărată în întregime, în parte însă e adevărată. Un autohton are totdeauna mai multe șanse să moară acolo unde s'a născut, fiindcă-l chiamă și-l ține pământul.

Am înțeles această lege în cele 12 luni de refugiu. Cei o sută mii refugiați am dorit Basarabia cel puțin de 10 ori mai mult ca înainte de refugiu, ne-am sbătut și am plâns pentru dânsa, obișnuindu-ne s'o iubim așa cum este: cu păcatele și virtuțile. Abia atunci am experimentat și am înțeles noi dorul de meleagurile natale.

De câte ori ne întrunim și plângeam unii pe umerii altora.

Vasile Țepordei

(Continuare în pag. II-a)

Cu fața la inamic

FEMEIA PE CULMILE VIEȚII SOCIALE

Războaele au prilejuit de când lumea, prefaceri adânci în viața socială a popoarelor, dar nu totdeauna aceste prefaceri au înălțat spre ideal, pașii generațiilor.

Războiul trecut, în comparație cu Războiul Sfânt pe care încă-l purtăm, poate fi mărturie, că din glia stropită bogat cu sânge vitejesc, nu crește numai holda de aur a grânelor, ci și scaeți și cucută.

Și după războiul trecut, sămânța ierburilor nefolositoare a crescut din belșug pe ogorul românesc nu numai în viața politică în care orânduitor stătea bunul plac al bărbaților nărăviți, dar chiar în viața femeii.

Inchideți ochii și depănați în minte anii în care mai repede ori mai încet, au dispărut femeile bucătărese la casa lor, doici și bone ale propriilor lor copii, femeile cari făceau din noapte zi, pentru dragostea unui mai mare belșug al căminului.

Stativele în care suveica sbura prin rosturi și sulele se învârteau cu pânza diafană de borangic ori cu tortul de cânepă și in, au intrat pe gura sobelor aproape în toate gospodăriile. Andrelele s'au risipit, rețetele de vopsele din toate ierburile s'au pierdut, mamele ajunse bunice au uitat toate basmele cu feți-frumoși și sgripțuroaice.

Scoarțele s'au destrămat și au fost înlocuite cu cituri țipătoare, catrințele, iile și poalele înflorate măestrit după imaginația bogată a bătrânelor, au fost aruncate pe fundul lăzilor și în locul lor, femeile de după războiul trecut au arborat mătăsurile proaste în culori ce supără ochiul...

Moda a stăpânit viața femeii de după războiu, ordonându-i risipă de timp și bani, înfrângându-i dorința firească de copii, răpindu-i liniștea și sfințenia căminului, pentru ca să-i dea în schimb o pereche de sprâncene de cărbune ridicate pe frunte, ciorapi fini, din care să se îmbogățească streinii pripășiți din ce în ce mai numeroși la noi. Femeia n'a mai trăit în cămin, ci — funcționară sau nu — pe stradă. Să-și plimbe ultima rochie sau ultima pereche de pantofi.

Si când stăpâna a lipsit ani dearândul de acasă, boala și sărăcia s'au strecurat tiptil în căminul nepăzit de ea.

Bărbatul întors într'o casă rece și pustie, s'a obișnuit tot mai mult să nu păzească masa să piardă nopțile, să uite că are familie. Și de aci copiii au crescut ca buruenile, fără respect și fără Dumnezeu, femeia și-a pierdut nimbul de icoană păzitoare a fericirii, din satele curate au plecat tot mai mult fete să suplinească la orașe lipsa stăpânei din cămin. A urmat prostituția oficială sau nu, dărâmarea altarului credinței și risipirea acelei atmosfere care ținea în trecut uniți pe toți membrii unei familii.

Ne gândim înfiorați, dacă nu cumva această destrămare din viața femeii române, n'a contribuit într'o proporție foarte însemnată, la prăbușirea care ne-a

(Continuare în pag. II-a)

Un reportaj pe zi..

„ELVEȚIA LUI ALEXANDRU I" — BUICANII — STIGMATIZATĂ DE BLESTEMUL ORIENTULUI...

Pământul care a înfruntat istoria. Pe aici trecea vijelia săniilor. Ruxandra fata cu ochii rubinii, a fost deportată. Nu mai țuruie mandolina. Frunze adormite în scrum.

Buicanii, talgerul acesta pe care primăvara chișinăuiană își aducea întotdeauna ofranda celor mai cruzi muguri din natură, se prelungesc în partea sud-vestică a orașului, ca o pană verde de unică podoabă corporală.

Viroaga, de unde se deschideau talazurile luminii solare, loc unde frunzele miroseau a abricoasă și'n strașina caselor se cuibărea cimbureiul ruraliu, era și boschetul unde fremătau dragostele grele și totale, ale anilor scuturați de vânturile viitorului.

Snagovul Chișinăului, înviorat de zumzetul milioanelor de musculițe colorate, în care privirile astrului primăvăratec se lungeau oblic pe pântecul puțin obez al dealului cu podgorii, forma refugiul duminical, al tuturor celor ce însetau după miros de iarbă crudă, după un concert de privighetori sau serpentine lucii de rândunele.

O bogăție extravagandă de culori, începând dela imaculata floare a cireșilor, urmată îndeaproape de căpețele roze ale oleandrilor din cerdacuri, până la galbenul tămâios al strugurilor, se desfăcea ca o rozetă circulantă în răcoarea diminețelor.

Odihna adevărată, fără pretențiuni, cu degajări de orice obligație curtenitoare și inutilă, aici o putea găsi oricine, printre fetițele cu rochii suple de oraș și barizuri albe de țară, printre mici proprietari cu mânicile suflecate și scăldate în mierea răvacului, printre livezi cu duzi împânați cu mursa agudelor, printre prelungi acorduri de mandoline pe înoptate.

Tot ce avea mai romantic orașul cu moștenirile bune păstrate se degaja ca într'o peliculă bine reușită, pe valea aceasta cu tufișuri de cătină prăfuită dealungul străzilor în zigzaguri camuflate.

PAMANTUL CARE A ÎNFRUNTAT ISTORIA

Impăratul Alexandru I al Rusiei, când a vizitat Chișinăul, s'a oprit pe creasta Buicanilor cu toată suita sa și orbit de magnificul peisaj al Indestulării, a exclamat satisfăcut până'n mădulare: „Elveția mea!"

Dat a fost, ca această Elveție imperială să suporte cele mai crunte persecuții din partea rusismului stăpânitor.

Ca nici o suburbie a Chișinăului, Buicanii sunt locuiți de o majoritate hotărîtoare moldovenească, care majoritate în cursul istoriei a trebuit să sufere grele asupriri moscovite.

I s'au închis școlile, i s'a interzis să i se vorbească românește, i s'au transportat fructele tocmai pe piețele Odesei și Charkovului, i-au lăsat să-l inunde șuvoaiele și dintr'o veritabilă Elveție devenise o pacoste, în ceea ce privește legătura cu Chișinăul. A trebuit să vie stăpânirea românească, pentruca să i se pietruiască drumurile, să i se albieze livezile, să i se canalizeze valea înfuriată a Dicescului, să i se aducă lumină electrică, pază

Sergiu Matei Nica

(Continuare în pag. II-a)

Orori bolșevice. Român executat și îngropat de G.P.U.

IARNĂ, DAR RĂZBOIUL CONTINUĂ

Bolșevicii înfrânți în jurul Moscovei și în Bazinul Donețului

Frontul de Est, după aproape o săptămână de acțiuni parțiale, a intrat într'o fază de febrilitate generală. Această schimbare subită se datorește, în totul, îmbunătățirii timpului. Pe toată întinderea frontului de Est — minus sectorul Crimeei — din extremul Nord și până la Rostov, timpul a fost destul de aspru, întreaga Rusie fiind bântuită de un ger năpraznic și, mai ales, de un crivăț neobicinuit chiar în această parte a Europei. Totuși, forțele germane n'au rămas într'o completă inactivitate ci, pe cât cu putință, au trecut metodic la ameliorarea pozițiilor ocupate. Rezultatele acestor acțiuni parțiale au avut, în primul rând, ca scop culegerea de informații, obosirea bolșevicilor și, apoi, fixarea avantposturilor cât mai adânc în dispozitivul lor de apărare. Paralel cu aceste acțiuni parțiale, terestre, aviația germană a desfășurat pretutindeni raiduri masive, bombardând marile centre militare, noduri importante de comunicație și numeroase vase de războiu și de comerț. Aviația germană a dovedit încăodată că nimic nu poate constitui un obstacol în calea ei, nici chiar timpul cel mai nefavorabil. Lucrul acesta s'a văzut cu prisosință.

De două zile, gerul și viscolul micșorându-și intensitatea, forțele germane au realizat înaintări apreciabile, în sectoarele de centru și sudic. Astfel, în luptele crâncene cari s'au dat în aceste sectoare, au fost făcuți peste zece mii de prizonieri. Cu acest prilej, pe câmpuri au rămas o sută șaptezeci de tancuri distruse și au fost capturate stocuri imense de material de războiu.

Desigur, pe întregul front de Est se accentuiază din ce în ce febrilitatea, deoarece ultimele comunicate ale înaltului comandament german anunță aceasta și, în plus, că rezultatele „nu vor întârzia să se arate". Inaintarea forțelor germane n'a putut fi oprită nicio clipă de rezistența ofensivă a bolșevicilor, cu toată risipa lor de arme și muniții. Drumurile înghețate au favorizat mult înaintării forțelor germane, poate mai bine ca seceta de acum câteva luni.

Actualmente, luptele cari se dau în regiunea Moscovei urmăresc încercuirea definitivă a fostei capitale bolșevice și aruncarea bolșevicilor spre cursul superior al Volgei. Ofensivele încercate de bolșevici în Sudul Moscovei, în lungul căii ferate care duce la Rostov, s'au dovedit inutile și au costat mii și mii de morți, răniți și prizonieri. Bolșevicii, părăsind calea ferată, se retrag acum în dezordine spre Iegorievsk și Kasimov. Probabil, pe această linie forțele germane vor mai întâlni obstacole fortificate, însă aviația germană a și început să neutralizeze anticipat această porțiune de teren. Autostrada care leagă Moscova de Kazan, singura arteră în funcțiune a Moscovei cu interiorul Rusiei Sovietice, va fi apărată cu disperare de bolșevici pentru a-și asigura o retragere cât mai rapidă și, simultan, pentru a opri forțele germane de a ajunge la această autostradă.

Cât privește luptele cari se dau în sectorul sudic, ele au atins maximum de intensitate. Loviți permanent de forțele germane, bolșevicii speră să mai mențină pentru ei bucățica de pământ din bazinul industrial al Donețului, pentru a putea vulnera încontinuu, cu artileria și aviația, însemnatele mine din bucla acestui bazin și pentru a incomoda restabilirea industriei de aci. Donețul, mai mult, a fost trecut prin câteva puncte în partea lui superioară, așa că intențiile bolșevicilor se vor transforma în curând în curse pentru propriile lor unități.

In sectoarele Nordic, Leningrad și Crimeii, situația variază dela o zi la alta.

Ceiace este mai interesant decât desfășurarea luptelor de pe întregul front de Est, rămâne însă faptul că acțiunea forțelor germane este în toi, în ciuda pronosticurilor făcute asidu de diferitele posturi de radio engleze sau americane. Nu este exclus — și aceasta rezultă din luptele cari se dau — ca la iarnă bolșevicii să aibă mult mai puține șanse, decât în vara și toamna cari au trecut.

DUH ȘI SLOVĂ

Crestături

■ D. Octav Dessila are în „Cartea Românească" un nou roman gata să-și ia sborul către vitrinele librăriilor, „Iubim" — acesta e titlul romanului — adăugat „Evelinei", „Neastâmpărului" și acelui admirabil „După chemări" întregește o frumoasă activitate literară.

Romancierul Octav Dessila devine, cu fiecare carte nou apărută, tot mai mult prețuit pentru temele și stilul care-l înscrie în falanga maeștrilor.

■ N. Brancomir, distins actor al Naționalului, slujește cu o rară râvnă în templul Thaliei — în „Hamlet" spune cu ton de impecabile rară e mare tiradă. Il întâlnim regulat în programul postului de Radio și subliniem că în același timp este un bun și fidel prieten al scriitorilor pe la ale căror șezători literare își dă concursul generos.

■ Scriitorul și poetul I. Valerian trăește aproape de inima cititorilor săi grație volumului de versuri „Caravanele tăcerii" și romanului cu atmosferă dobrogeană „Caru-Su". O nouă operă pe care literatul fin e are pe șantier se numește: „Sectorul II Negru" și e așteptată cu justă curiozitate de toți prețuitorii acestui blând poet moldovean. E locul să amintim că dacă d. Valerian își neglijează și întârzie apariția lucrărilor personale, în schimb îndeplinește un mare oficiu altora, redactând revista săptămânală „Sentinela", care descrește pe fruntașii cântecului românesc. Și-și mai lasă postul d. Valerian robotul de acel muncitor hebdomadar „Viața literară", prin care a lansat atâtea talente și care rămâne un frumos sumar.

■ „Meșterul Manole", cântec d-lui D. Almaș, la prag de apariție la „Naționala-Gh. Mecu" stârnește o vie curiozitate, autorul angajându-ne să ne dea o nouă interpretare sensibilă legendar.

■ Neagu Rădulescu este un răsfățat al muzelor. Cele câteva volume scoase în diferite edituri sunt străbătute de un humor persistent. Nu știm dacă la început a fost caricaturistul ingenios sau scriitorul ghidușiilor. Cert e că actualmente d-sa mânuiește cu pictor de egalitate, ba chiar există o rivalitate pentru depășirea fiecărei laturi a acestui dublu talent. După succesul frenetic obținut cu „Turnu-Babel" — volum care a stârnit furtună în lumea literelor și a teatrului — Neagu Rădulescu are aproape gata romanul: „A pe trimestrul 2". Titlul, atât de original indică limpede că ne găsim în plin domeniu al humorului, în care pana scriitorului excelează. Până la apariția acestuia, Neagu a tipărit într'o nouă ediție „Sunt soldat și călăresc" — scene cazone văzute cu o lentilă atât de personală. Și suntem siguri că propășește și o exporiile d'aia năstrușnică.

Octav Sargețiu

PREJUDECĂȚI LITERARE

Mă gândesc, de multe ori, la însemnările lui Emile Zola, din *Documents litteraires*, care pentru a deschide noui perspective culturii, zidindu-i un postament științific și etern valabil spunea despre *critica* modernă cu cu gândul fiind la cea din trecut, imparțială *subiectivă, judecătorească*, că nu-și mai dă sarcina pedagogică de a îndrepta greșeli ca într'o temă de școlar, de a mânji minunile cu adnotații de gramatică și de retorică. *Critica s'a lărgit, a ajuns un studiu anatomic al scriitorilor și al operelor lor*. Ea își ia un om, o carte și disecă, se silește să arate prin ce mecanism omul acesta a produs opera, se mulțumește să explice și să ridice un proces verbal. Temperamentul autorului e cercetat, împrejurările și mijlocul în care a lucrat sunt statornicile, opera se arată ca un produs inevitabil, bun ori rău, a cărui rațiune de a fi nu mai trebue determinată".

G. Ibrăileanu deasemenea în prefațul volum de *Note și impresii*, la capitolul închinat lui Titu Maiorescu, — marele iubitor și înțelegător de literatură, critic și estetician infailibil, — incrustează, animat de ascensiuni luminoase, ca să rămână viitorimei, rânduri de acestea, profund grăitoare: „Critica literară nu poate trăi, nu poate înfrunta vremea când numai când este psihologică, *când conține adevăruri asupra sufletului omenesc*, cași romanul sau poezia; sau când aduce teorii originale estetice, care rămân în discuția urmașilor, ca unele pagini din critica lui Lessing".

Să ne întoarcem, acum, la criticii noștri de astăzi, la opera lor critică, fără a pomeni nume și cărți, și să le cântărim roadele, aportul „imens" adus literaturii și Neamului.

Uitând de misiunea sfântă ce se cerea îndeplinită cu orice preț, uitând de *dragostea* care trebuia să le călăuzească pașii și să le înflăcăreze inimile, uitând de blazonul aurit și părăsindu-și turnul de fildeș, pentru a îmbrățișa anumite comodități îndoelnice, *Măria sa Criticul*, dintr'un centru de gravitate, care era înainte și în jurul căruia șoiau toți scriitorii, devine, pur și simplu, o marfă de tarabă, glas neascultat de nimeni, un *om de rând* căzut în mrejele mistificării fastioase și expus, oricând celor mai crude calomnii și atacuri.

Decadența criticei, la noi credem, este evidentă.

Până când, însă, atâta lipsă de bun simț, atâta nezăgăzuit și dăunător egoism, atâta *superficialitate* și părtinitoare elogiere? Până când?

Am avut și avem însă, din păcate, critici români, elemente valoroase, dar vândute străinilor care, în loc *să lupte*, prin scris, pentru o cauză românească pentru formarea unei autentice literaturi, cu care să ne putem mândri și peste hotare, au trecut de partea dușmanilor țării, de partea uzurpatorilor patrimoniului nostru național, călcându-și în picioare propria lor ființă, rădăcinile înfipte adânc în brazda pământului strămoșesc.

Banii, pungile umplute, cu vârf de arginții lui Iuda, au fost mai tari decât *sufletul*, — mult mai tari, — și le-au întunecat *conștiința* ca să nu se mai ridice niciodată.

Încrederea oarbă în ziua de mâine nu ne-o pierdem totuși, întrezărind, la orizont, cu toate păclele ce ni se opun vederii, împărătești primeniri. *O renaștere spirituală*, de sublime ecouri, nu mai este departe, ci-și conturează flamurile biruitoare pe firmamentul nouei Românii *„ce fără veste*, — vorba poetului Al. Mateevici — *s'a trezit din somn de moarte, ca viteazul din poveste"*.

Începe a se lumina de ziuă și la noi. *Ura* și gâlcevile, până nu de mult în toiu, vor dispare ca niște năluci, ca un fum trecător, *acelui* luceafăr dăruind pace și voe bună tuturora.

Criticul *adevărat* abia acum va apare — integru și autoritar, patriot și deschizător de drumuri hotărîtoare, așa cum au fost: *Lessing* în Germania sau *Visarion Bielinschi* în Rusia.

Renunțând la ambiții neserioase, la josnice și inumane velejtăți, cu sufletul curat ca lacrima și înmiresmat de o interioară *armonie*, muncitor și bun, mereu tânăr, absent la șoaptele mieroase ale prietenilor și având drept scop final, ridicarea literaturii naționale, pe culmi de legendă, *criticul viitorului* și al izbânzii depline a Neamului, va pregăti, printr'o muncă titanică, intrarea noastră triumfală în pantheonul culturii universale...

Sergiu Grosu

MĂRTURISIRE

Zi de Iunie. Depe bolta senină a cerului, soarele serăfuia îmbietor munca trudnică a țăranilor înglobați în lutul ogoarelor. Satul era pustiu mult înainte de sâmburul înlăcrămat al aurorei. Numai lătratul grav al odinilor și fumul mistuit în palele zorilor aminteau viața dăruită acum naturii, supusă chemărilor ei.

Depe prispa casei măsuram împrejurimile. Privirile-mi descătușate de spațiul îngust al cărții alunecau robite de farmecul peisagiului, până în albastrul șters al depărtării. Sorbeam verdele nuanțat al luncii întinse la picioarele satului, aurul pal al grâului în pârgă, înșiruit în unele locuri cu câte-o limbă de porumb, cânepă ori fânează, ce acoperea coasta domoală, care încingea într'un adevărat brâu de belșug, așezarea omenească.

Mai departe, livezile și viile grele de rod armonizau cu lăstarul de o sălbatecă virginitate ce împodobea coama dealurilor înfrățite cu zarea...

Viața cristalizată în forme și mărimi de o bogăție neobișnuită răbufnea de pretutindeni. Cuibul natal, sătucul Buda adăpostit pe valea îngustă a Căbăcșilor (Lăpușna), trăia un an de promițătoare rodnicie. Tarinile încolțiseră belșugul „ca'n anii cei buni". Prășitorii împlântau sapa până'n muche zâmbind la gândul că truda lor nu va mai fi stearpă. Omul își mângâia nevoia și istovul muncii cu speranțele unei așteptări darnice. Mulțumea necontenit Domnului pentru înalta-i ocrotire și bunătate. În sufletul bun ca „o pâne caldă", țăranul basarabean păstrează întotdeauna evlavia. Năpasta ca și bucuria nu-l pot abate din calea credinței strămoșești „una cu viața sa", după cum mărturisește el însuși. „Toate sunt dela Dumnezeu și la Dânsul totul e cu putință; dator ești să lucrezi pe căile Sale", iată înfățișarea creștină a Românului de peste Prut.

De aceea, fericirea la el se intuește, se consumă în adâncimile spiritului, reținut.

Într'o astfel de clipă erau frații mei adeseni. Și le-am gustat mulțumirea. Căci, privind la minunatul peisaj din fața satului, la acest colț

din Basarabia în veci românească, s'a trezit în mine țăranul, fiul pământului înamorat de brazda mirositoare, doritor de glumele unei seri petrecute între flăcăi și fete cu frăgezimea sănătății în obraji. Îmi stărue și astăzi în auz ecoul unei îndepărtate complicități la o clacă de curățat porumb. „La Ileana jucăușă stă gunoiul după ușă"; „Unde-i casa luminată șade fata căutată, unde-i geamu 'ntunecat vin doar cei străini de sat"., „Băsmăluța 'mpăratului în mijlocul satului", (Biserica); „Pe o casă gândilită șade-o mâță potcovită", (luna); „Fâș mas pin copași, fâș mâș pin păiș", (vântul); „Ce intră'n sat și cinii nu bai" (negurile)... sunt numai câteva din rămășițele unei clipe fără de întors.

Nu pot uita iarăși farmecul înserărilor pe câmp, amurgurile prelungite uneori până dincolo de „cântatul coposului", în aburul mirositor al fânului de curând cosit. Departe de orice sgomot, ghemuit sub aula nemărginită a cerului scăldat în feeria îndepărtată a milioanelor de astre, gustam măreția universului, simțiam furișându-mi-se în suflet, chemarea plină de înțeles a gliei... Auzeam aevea „glasul pământului", legătura sudată până la identificare dintre om și țarină, legea, suprema lege, care impune săteanului înfrățirea și-i ordonă sacrificiul.

În marile resturi ale spiritului, Patria își dăltuise pentru vecie chipul... Pe ecranul intimității mele sufletești luase loc imaginea înerengă și vie a scumpei Basarabii.

Dar, într'un sfârșit de Iunie gândul tors pe prispa casei, în vecinătatea fermecătoare a „covorului basarabean", și-a întrerupt ființa.

Svonul înstrăinării a cutremurat, deopotrivă, existența omenească și liniștea firii. Țăranii sosiți în grabă depe ogoarele speranțelor de viață, purtau pe chipurile crispate de groază, semnul celei mai sfâșietoare înfrângeri. Uitându-mă la ei am avut intuiția halucinantă a prăbușirii de ideal. Pentru cei care îndeplineau vreo funcțiune, momentul impunea eroismul unei hotărîri; plec, rămân. Iau drumul pribegiei între frați, ori accept trădarea închinării la o nouă stăpânire. Sătenilor însă nu le era îngăduită alternativa. Ei trebuiau să rămână la casele lor, lângă mormintele bunicilor adormiți în vatra satului, lângă brazdă și codru, prieteni ai zilelor de lungă așteptare. Și au rămas, străjeri care vor mărturisi deapururi dreptul nostru între Prut și Nistru, Români care vor ști să înfrunte vremelnicile renunțări și să dobândească viitorul.

Ii am în suflet. Ii văd intrând pe poarta larg deschisă, pâlcuri, pâlcuri. Frați, surori, nepoți și streini, toți venind să mă vadă, să ne strângem mâinile, să ne îmbrățișăm cu unii poate pentru cea din urmă oară. Ograda era înțesată de lume. Cineva trecând pe lângă Sf. Biserică a atins clopotul cel mare. Oamenii s'au închinat, până ce ultimile modulări ale glasului de bronz au tăcut, sfărâmate de creasta dealului Turcăniță...

Caravana era gata de drum. Cu ochii jucând în rouă le-am strigat: „rămâneți cu bine. Așteptați-mă căci voi reveni cât de curând".

— „Mergi cu bine și să ne vedem iarăși laolaltă", fu răspunsul tremurător al mulțimii.

Plecam. În urmă, casa părintească, rudele, satul, Basarabia; înainte, oameni și locuri necunoscute. Patria anilor de școală.

A doua zi (29 Iunie 1940) eram în satul Sălăgeni, Moldova, chiar pe malul blestematului Prut.

S'au scurs de atunci multe luni. Și poate vor mai trece. Eu însă voi fi mereu un întârziat. Căci trăiesc în trecut. Îmi duc viața în Basarabia, pe care o am vie în fața privirilor și în suflet. Mă urmărește pretutindeni imaginea ei, oamenii și întâmplările de acolo. Visul și realitatea mi-o aștern sub ochi cu statornicie de nălucă.

Vasile I. Chiou

Cântec final

Adună-mă în cupa mâinii mici
Și 'n locu-mi lasă-o lacrimă 'n răz
Să știe toți, că tu de mă ridici
Iubești pământul ăsta roditor.

Petală sunt, aprinsă 'n răsărit
De jertfa care-ți arde vie 'n fața
Iar cântecul pe lume auzit
Mi-a fost întâia vieții dimineață.

De tine-atâta dragoste mă leagă
Că mi-am făcut din lujer scump amvon
De melodii, de freamăte și'ntreagă
Povestea unui mugur și-unui svon.

Apleacă-te și mă culege 'n plâns
Să mor în mâna-ți — cupa de văpae
Destinul meu tot farmecul mi-a strâns
Și-acum mă lasă 'n frig și mă desfoae!...

Și tu ești bulgăr de lumini și jar
Și puntea care leagă veșnicii,
Ești cântecul de lebădă 'n zadar
Și rostu-mi niciodată n'ai să-mi știi...

„ELVEȚIA LUI ALEXANDRU I" - BUICANII - STIGMATIZATĂ DE BLESTEMUL ORIENTULUI...

(Urmare din pag. I-a)

de hoți și clădiri de toată prestanța, să i se clădească podul, lipsa căruia îi paraliza toate mișcările.

Dar anul trecut l-a copleșit din nou ura rusească.

I s'a închis biserica, i s'au furat rodurile podgoriilor, abricoasele unice au servit pentru îndestularea intestinelor plozilor sovietici, cireșii lui cu capete îmbătrânite și cu boabe cât oul de vrabie au fost scuturați înainte de vreme, iar moldovenimea primitoare de pe aici, trecută prin ciurul tuturor opresiunilor și suspiciunilor. S'a petrecut cu Buicanii un fenomen de acerbă metamorfoză istorică, de pe urma căreia oaza de recreație a Chișinăului a rămas neatinsă în persistența ei morală și spirituală.

Era și logic, fiindcă îmbrățișată din trei părți de trei coline naturale, ea a avut forța să înfrunte istoria.

PE AICI TRECEA VIJELIA SANIILOR

Se apropie cu fiecare zi sosirea răsfățată a iernei. Nu știu dacă tineretea noastră, fără haine de iarnă și cu pingelele cauciucului sovietic sfărâmate, va mai putea gusta bucuriile antrenante ale iernei.

Un lucru e sigur, că valea Buicanilor, cu pârtia ei de zăpadă lină, prilejuia un delir pentru tot tineretul orașului. De sus, din capătul parcului Carol, porneau săniile cu boturile îndărjite, ridicând așchii înțepate de ghiață gustoasă, dirigiute de picioarele sdravene ale cavalerilor, cu domnișoare rumene ca portocala din urmă. Se clătinau la cotitura podului temeliile creerului, când sania rupea bucăți de carne albă din troene și dispărea ca o scânteie în lungul drumului împins între copacii încremeniți în vreme. Scăpărări metalice de râs bicicluau liniștea serilor de iarnă, privirile sticloase ale lucefirilor scărțâiau pe pânza alintată a lunecușului, iar răsturnările vesele în puful omătului, nu ar fi fost în stare să le descrie în adevărata lor exuberanță nici marele îndrăgostit al iernei, Maurice Baring.

Pe aici alunecau birjarii cu zurgălăi sonori ca niște obsesii ale trecutului spre balurile dela Durlești, tot aici în după amiezile sărbătorilor se strângeau curioșii de o parte și alta a drumului năzdrăvan, ca să participe la minunata frenezie a iernei.

Și pe cât de greu era urcușul acelui kilometru dătător de senzații tari, pe atât de galopantă și frenetică era coborîrea.

Chișinăuenii, care erau lipsiți de avantajele munților, își căutau în căușul Buicanilor aventurile vijelioase ale lor.

RUXANDA, FATA CU OCHI RUBINII, A FOST DEPORTATĂ

Buicanii aveau o bijuterie, pe care o admira toată lumea. Pe strada principală, într'o căsuță cu cerdac, pe vârful căruia se urcaseră doi porumbei de lemn cioc în cioc, sta cea mai comunicativă fată din împrejurimi, Ruxandra Hatmanu. Frumusețea ei avea un amestec de înclinație spre visătorie cu o puternică rigiditate morală. Ii căutau cunoștința toți tinerii cu gânduri perspectivale, o adorau pentru ochii ei rubinii, ca a unei regine a podgoriilor și pentru că fiecărula din ei, Ruxandra îi găsea un fragment de zâmbet original, neasemănător cu altul.

La ferestrele ei, încă mai puteai găsi o parte din sufletul romanței lui A. C. Cuza:

Deschide, deschide fereastra,
Numai o vorbă să-ți spui,
Căci nimeni în lumea aceasta
Frumoasă ca tine nu-i.

Deschide, iubito, fereastra,
Apari în balconul cu flori,
Mai albă ca florile albe,
Mai blondă, ca blondele zori...

Și în cinstea ei suspinau toate mandolinele serilor arămii, cu miros de nucă verde în aer și sbor de lăstuni pe sub grinzi. Mulți au iubit-o, mulți au urât-o. Au iubit-o fiindcă pe toți știa să-i apropie, cu o simpatie mai mult decât sinceră și pe toți îi respingea, cu o delicatețe ce rămânea ca un blazon de noblețe a orgoliului masculin. Mulți o urau, fiindcă nimeni n'a reușit să-i prindă în brațe bucuria trupului, nimeni n'a reușit să-i guste ciorchina buzelor, nimeni n'a fost în stare să-i respire arșița nărilor.

Curtezanii sovietici au găsit-o anul trecut nemăritată.

Colonelul roșu Radionov a rămas uluit de frumusețea ei, care nu se putea compara cu vestedă apariție a „Kolhoznițelor" staliniste. Din August și până în Martie i-a cărat toate florile și parfumurile Chișinăului la picioare, pentru ca în ziua de 7 Iulie, când tunurile românești trosneau calcarul Ghidighiciului, s'o ridice într'o noapte într'o mașină de comandament și s'o expedieze peste Nistru.

NU MAI TURUIE MANDOLINA

De atunci nu mai turuie mandolinele pe străzile Buicanilor. Cu Ruxanda a plecat sufletul acestui crâmpei de reverie românească, prefăcut astăzi într'o scoică adormită, sub zidurile căreia se ascunde diamantul unei vieți pierdute.

Viile Buicanilor, cu araci înalți cât salcâmii copilăriilor, au rămas fără grija mâinilor muncitoare, iar merii domnești și-au ucis roada, atrăgând omizile. Ușile pe la case se închid devreme, drumurile-s pustii, croncăie corbii pe acoperișurile celor plecați fără întoarcere, iar prin boschetele de soc, dela hotarele livezilor se grămădesc vrăbiile, ca niște reminiscențe ale durerii.

Frunze înegrite de scrum stau aruncate prin colțurile, pe unde altădată se furișau privighetorile îmblânzite.

Din valea Buicanilor, spectacolul unic al incendierii Chișinăului se încondeia la orizont, în puterea nopții, ca o sacrificare iudaică pe altarul lui Iehova.

Și totuși, un băetandru venit dinspre cimitir, la întrebarea cuiva despre Ruxanda, răspunse calm și oare cum mirat de întrebare.

— Se va întoarce, cum s'a întors și Vasile Onică, care a văzut-o pe la Birzola, ea nu-i o fată care să poată muri.

Uite, și acum îi stă în casă portretul c'un strugure gras în degete și aprinsă toată de râs.

Se va întoarce, fiindcă și viața Buicanilor se va întoarce.

Sergiu Matei Nica

ELEMENTUL AUTOHTON ȘI REDRESAREA BASARABIEI

(Urmare din pag. I-a)

după cei rămași în neagra robie și agitam ideia reîntoarcerii! Câte lacrimi am vărsat, numai noi știm!

Și deaceia oricât ar fi de ruinată Basarabia, cântată de fiii ei în refugiu, alături de cei mai buni poeți ai țării, noi rămânem legați pe veci de ea.

Idealul majorității dintre noi e rezidirea Basarabiei pentru a ne lega numele și viețile de ea și prin viitor, nu numai prin trecut.

Toți cei ce n'au lucrat la înstrăinarea ei, dar o iubesc cum își iubesc fiii mamele, e bine să fie angajați la redresarea ei.

Fiindcă avem elementele vrednice, în toate ramurile. Avem martiri și eroi pentru reeliberare, avem luptători pentru renașterea și redresarea și avem comori pentru evaluare.

Toți aceștia pot conlucra, alături de frații veniți să ne ajute. Ceva mai mult: ei au amorul propriu și obligația de a-și lega numele de Basarabia, fiindcă mâine acestora li se va cere mai mult ca oricui socoteala de felul cum au lucrat la redresarea provinciei lor natale, deoarece ei nu vor fi chemați de glasul pământului în alte părți ale țării, în măsura în care vor fi chemați frații trimiși cu misiuni speciale.

Toți autohtonii verificați prin activitatea și trecutul lor nu trebuie să mai rămână departe de șantierul lucrărilor redresării Basarabiei noastre dragi. Locul lor este aici, printre ruini, pentru a zidi cu toți o țară nouă. Deci să iubim Basarabia și tactic, nu numai nostalgic.

Vasile Țepordei

Femeia pe culmile vieții sociale

(Urmare din pagina I-a)

lovit de curând?!...

Nu cumva o piatră din hotarele prăbușite a fost cauzată de neseriozitatea multora dintre femei?

Și dacă din nefericire așa este, după îndemnul Conducătorului desrobitor, să facem cale întoarsă lângă vatra răcită.

Să reluăm firul rupt, să insuflețim căminul destrămat, să croim cu sufletele și mâinile noastre, punte spre viitorul neamului.

Chemarea din adânc de istorie să fie auzită de toate. Glasul ce se ridică din iureșul luptei, să fie îndemn nou și viu. Destinul femeilor cari trec azi prin frământarea de oase, sânge și suferință a războiului, se profilează mai altfel decât al femeilor de ieri. Neamul ne chiamă să-i ridicăm din temelii noui și trainice. Cetatea lui eternă. Să ne dăruim toate clipele căminului nostru să ușurăm suferința din jurul nostru și să creștem copiii unei Românii noui și veșnice.

Un singur lux: al jertfei.

O singură podoabă: a cinstei.

În Basarabia redobândită cu atâtea jertfe, poruncile Mareșalului Ion Antonescu răsună ca un dangăt de clopot în amurg, vecernic pentru izbânda credinței, mătanie umilită a femeilor cutremurate de înțelegerea adevărului.

Ajută-ne, Doamne, cu mâinile noastre plăpânde, să ridicăm din cenușă căminul din haos să îndrumăm pașii noștri spre zări de lumină.

Emilia St. Milicescu

O FRUMOASĂ SERBARE PATRIOTICĂ LA DUBĂSARI-TRANSNISTRIA

Duminica trecută a avut loc la Dubăsari din Transnistria, o înălțătoare serbare patriotică, cu concursul batalionului Pioneri Fortificații și al elevilor școalei din satul Lunca.

Serbarea a fost organizată de către d-na Maior Iamandache la cinematograful din localitate, sub patronajul d-lui Colonel Dobriceanu, prefectul județului Tiraspol.

Au luat parte d-na și d. Maior Iamandache, d. prof. Zimbas, subprefect al județului, funcționarii instituțiilor publice și cetățenii din localitate și din împrejurimi.

Festivalul a fost deschis prin intonarea „Imnului Regal", executată de corul format din ostași și elevi, de sub conducerea vrednică a unui învățător român transnistrian, al cărui nume ne scapă. Au urmat: „Cu noi este Dumnezeu", „Latina gintă", „Ciobănașul", etc., apoi s'a jucat schița comică: „Streangul" precum și o scenetă comică: „Friierul nuț".

Sala a fost arhiplină, manifestația repurtând un succes real.

Locuitorii, ascultând pentru întâia oară cântece naționale românești și rămânând adânc impresionați, și-au exprimat dorința vie ca asemenea serbări să aibă loc cât mai des în târgul lor.

INFORMAȚIUNI

D. Partenie Tiurcanio, funcționar la directoratul Invățământului din Basarabia, a fost numit secretar general al comisiunii medicale a corpului didactic din această provincie, aflată sub președinția d-lui dr. Lisievici, inspector general sanitar.

Conform deciziei Ministerului Culturii Naționale, d. dr. Lepși Iosif, fost conducător provizoriu al Muzeului Național al Basarabiei din Chișinău, a fost numit conducător-girant al acestui muzeu.

VIAŢA BASARABIEI

GUVERNĂMÂNTUL PROVINCIEI BASARABIA

COMUNICAT

Se aduce la cunoştinţa tuturor cetăţenilor acestei provincii că în soluţionarea dreptelor lor cereri, nu este nevoe să se deplaseze şi să vină personal la sediul Guvernământului.

Fiecare îşi reclamă drepturile şi interesele la autoritatea cea mai apropiată în comună, la plasă sau reşedinţa judeţeană.

La Guvernământ se vor adresa numai acele cereri cari, prin importanţa ce o prezintă, nu pot fi soluţionate de către serviciile noastre în subordine.

Aş dori să stau de vorbă cu toţi. Prin aceasta aş nesocoti însă datoria ce o am de a soluţiona în primul rând şi cât mai neîntârziat, problemele mari ale provinciei.

De aceea, cruţaţi timpul conducătorului vostru şi adresaţi cererile voastre serviciilor publice cari, după orânduirea noastră administrativă, sunt ţinute a le da cuvenita şi neîntârziata deslegare.

Guvernatorul Basarabiei,
(ss) G-ral C. Gh. Voiculescu

PLATA INVĂŢĂTORILOR RĂMAŞI SUB OCUPAŢIA SOVIETICĂ

Conform ultimei dispoziţiuni a d-lui general C. Gh. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, învăţătorii rămaşi sub ocupaţie bolşevică, sunt consideraţi ca diurnişti şi li se va plăti câte 100 lei pe zi, socotindu-se luna de 30 zile, deoarece Duminicile când aceştia însoţesc pe elevi la biserică, sunt considerate ca zile lucrătoare.

Din aceste diurne, se reţin impozitele legale. Indemnizaţii de chirie şi ajutor pentru copii, nu se plătesc.

Intrucât situaţia de faţă a celor în cauză este provizorie, urmează ca în cel mai scurt timp toţi acei cari au gradele şi gradaţiile corespunzătoare în învăţământul românesc, să fie satisfăcuţi potrivit muncii şi drepturilor lor.

Numiri de noui inspectori şcolari secundari în Basarabia

Ministerul Culturii Naţionale a comunicat directoratului învăţământului din Basarabia că a dispus numirea de noui inspectori pentru şcoalele secundare din această provincie, în persoana d-lor profesori: **Simionescu Nicolae**, dela Galaţi, în calitate de medic inspector sanitar al tuturor şcoalelor secundare şi **Rizescu Ioan**, prof. de l. română dela Liceul Seminarial din Iaşi, şi **Pătraş Silviu**, prof. de ştiinţe naturale dela şcoala normală de învăţători din Chişinău, ca inspectori şcolari secundari în locul foştilor titulari Ionescu C., demisionat şi Andreescu Ioan, rechemat la catedră.

Organizarea centrelor de aprovizionare din jud. Lăpuşna

Inspectoratul general al Cooperaţiei din Basarabia, a dispus înfiinţarea de centre în marile staţiuni de cale ferată şi în principalele centre economice din Basarabia, pentru colectarea cerealelor şi a produselor alimentare, printre cari: porci, ouă, păsări, cartofi, fasole, grâu, etc.

Astfel de centre au fost create în jud. Lăpuşna, după cum urmează: la Călăraşi-Târg, Bucovăţ, Chişinău, Mereni, Chirca, Puhoi, Hânceşti, Bujor şi Cărpineni.

S'au dat dispoziţiuni prin organele de control ale Institutului Naţional al Cooperaţiei, ca aceste centre să desfăşoare o activitate normală, strângând cereale şi produsele alimentare, spre a fi trimise în regiunile lipsite.

In ce priveşte produsele alimentare, se constată că sătenii se abţin să le aducă la oraş, deoarece preţurile maximale prevăzute în ordonanţa nr. 15, sunt socotite de ei ca fiind cu totul nepotrivite faţă de preţurile extrem de mari cari stărue să se menţină la articolele de mare necesitate pentru lumea satelor.

LIPSA GAZULUI LAMPANT A FOST INLĂTURATĂ

Se ştie că zilele trecute, populaţia Chişinăului a fost cu desăvârşire lipsită de petrolul lampant, deocamdată unicul mijloc de iluminare a locuinţelor. Din lipsa lemnelor, petrolul este întrebuinţat şi la bucătărie şi deci nevoile consumului acestui articol de primă necesitate, întrec cerinţele normale.

Pentru remedierea acestei stări de lucruri, s'a început aducerea de cantităţi îndestulătoare de gaz lampant, distribuirea lui făcându-se prin anumite centre de desfacere.

S'a observat însă că la aceste centre, unii indivizi se strecurau peste rândul nesfârşit al celor ce aşteptau să se aprovizioneze. Indivizii respectivi nu numai că se aprovizionează înaintea acelora cari fac „coadă", ci îşi procură cantităţi peste nevoile normale, făcând depozite de rezervă, în timp ce unii consumatori, după ce aşteaptă în rând câte o zi întreagă, adesea nu se mai pot aproviziona din cauza epuizării cantităţii de gaz.

Faţă de această situaţie, primăria municipiului nostru a luat energice măsuri, fiind hotărâtă să sancţioneze cu asprime pe toţi acei cari se dovedesc a fi lipsiţi de disciplină cetăţenească şi cari caută să se aprovizioneze cu mai mult decât le sunt trebuinţele.

O IMPORTANTĂ CONFERINŢĂ LA GUVERNĂMÂNTUL BASARABIEI

Indrumările şi sugestiile date de d. general C. Gh. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei

D. general C. Gh. Voiculescu, împuternicitul Mareşalului Antonescu, pentru administraţia Basarabiei, a reunit într'un consiliu ţinut la 19 Noembrie a. c., pe toţi conducătorii directoratelor şi subdirecţiunilor din guvernământul provinciei noastre.

In cuvântul de deschidere a conferinţei, d. general C. Gh. Voiculescu a arătat că scopul reuniunii este acela de a se lua măsurile cuvenite în legătură cu hotărîrile Consiliului de miniştri din 13 Noembrie a. c., care a avut loc la Bucureşti, sub preşedenţia d-lui Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului, cu privire la soluţionarea diferitelor probleme interesând noua viaţă românească inaugurată de Mareşalul-desrobitor în Moldova dintre Prut şi Nistru.

In discuţiunile avute în cadrul acestui Consiliu de miniştri referitor la administraţia Basarabiei, s'a subliniat în primul rând ideia unităţii de comandament. Drept urmare, pentru aplicarea acestor hotărâri, s'a stabilit că nici un minister nu va mai lucra direct cu directoratele din Basarabia, ci numai prin preşedinţia Consiliului de miniştri.

D. general Guvernator a insistat asupra faptului că este necesară o perfectă armonie şi un deplin acord, o legătură intimă între toate directoratele acestei provincii, ca în felul acesta să se constituie un organism omogen, o singură unitate administrativă, spre a putea organiza şi creia mai uşor pe terenul vieţii obşteşti.

Se va proceda de aşa natură atât la centru, cât şi la directorate, ca soluţionarea diferitelor probleme locale să fie trecută prin sesizarea directă a guvernatorului.

Faţă de hotărîrile luate, în cadrul acestui Consiliu de miniştri, d. general C. Gh. Voiculescu a făcut următoarele sugestii:

Pentru complectarea posturilor de prim-pretori, să fie trimis în Basarabia personalul necesar din Vechiul Regat;

Pentru complectarea posturilor de notari vacante (în număr de 127), să fie numiţi primii candidaţi reuşiţi la ultimul examen respectiv.

In ce priveşte soldurile ce aparţineau administraţiei Basarabiei înainte de 28 Iunie 1940 şi cari se ridică la un total de 40 milioane lei, s'a hotărît ca acestea să nu mai fie restituite, întrucât din fondul respectiv au fost plătite salariile funcţionarilor refugiaţi, dându-se şi ajutoare populaţiei refugiate peste Prut.

In domeniul agriculturii, s'a hotărât ajutorarea marilor agricultori, prin acordare de credite, această problemă fiind socotită de o foarte mare importanţă. Deasemenea s'a dispus înfiinţarea şi deschiderea Creditului Agricol al Basarabiei.

Problema cultivării terenurilor libere, chestiunea a fost tratată cu multă consideraţie. Printre măsurile ce vor fi luate în legătură cu această problemă, va fi colonizarea Sudului Basarabiei cu români macedoneni aduşi din Dobrogea.

In felul acesta, se vor realiza primele nuclee de colonizare prin partea locului. Tot pe această cale se va păstra şi averea mobilă rămasă pe de urma repatrierii germanilor din provincia noastră. Totodată se vor lua măsuri pentru asigurarea cantităţilor de sământă necesare campaniei agricole din primăvară: grâu de primăvară, orz, ovăz, sfeclă de zahăr, etc., numai în felul acesta putându-se soluţiona favorabil problema grâului care a fost însămânţat în cantitate redusă faţă de planul prevăzut pentru campania agricolă din toamna aceasta.

Problema reproducţiei şi a grajdurilor comunale, se prezintă în aceleaşi condiţiuni ca şi în restul ţării.

Basarabia nu se poate gândi la un ajutor material din partea centrului. Pentru aceasta, toate problemele vor fi rezolvate prin mijloace proprii locale.

Cât priveşte înfiinţarea de ferme avicole de care se simte o mare nevoe în provincia noastră, aceste centre vor fi dotate cu păsări aduse din Transilvania.

Cu privire la economia naţională, s'a discutat între altele problema fabricilor cari vor fi date administraţiei comunale.

S'a precizat în această ordine de idei, ca uleiniţele şi rafinăriile de ulei brut să fie date aşijderea administraţiei comunale. Urmează doar a se stabili cui şi în ce condiţiuni să fie ele concesionate.

După stabilirea numărului de întreprinderi de felul acesta, necesare administraţiei de Stat şi după ce statul îşi va lua cele trebuitoare, restul va fi vândut particularilor, prin licitaţie publică.

Deasemenea, pentru normala funcţionare a morilor din Basarabia, s'au luat măsuri pentru procurarea pieselor necesare, ca aceste întreprinderi să poată fi redate funcţionării în cel mai scurt timp. Acest lucru se impune cu atât mai mult cu cât unele judeţe sunt total lipsite de mori.

Pentru punerea în funcţiune a fabricei de zahăr dela Bălţi, urmează să se procure maşinile necesare din Elveţia, administraţia fabricei angajându-se ca să asigure cantităţile necesare de sfeclă de zahăr. In general, se va urmări o cât mai largă însămânţare şi o cât mai vastă cultură a sfeclei de zahăr în Basarabia.

In ce priveşte comerţul, problema a fost rezolvată în sensul că în cel mai scurt timp să ia fiinţă la Chişinău ca şi în toate capitalele de judeţ din Basarabia centre de desfacere a produselor textile de manufactură.

S'au stabilit preţuri noui pentru cereale şi pentru toate produsele agricole şi alimentare, cari vor fi colectate prin intermediul Institutului Naţional al Cooperaţiei. In genere s'a constatat că în urma unei munci depuse în decursul a câtorva luni, administraţia provinciei noastre din punct de vedere economic, este socotită a fi bună.

Cât priveşte sănătatea publică, faţă de numărul redus de medici în provincia noastră, posturile vacante vor fi complectate cu personal mobilizat. Vor fi trimişi deasemeni medici dintre acei cari urmează să presteze stagiul militar. Se va urmări pe toate căile şi se vor lua măsuri pentru combaterea şi prevenirea epidemiilor cari, eventual, ar surveni. Populaţia va fi sfătuită să se hrănească în condiţiuni mai bune, deoarece s'a constatat că în Basarabia, ţăranul se alimentează foarte prost, deşi în gospodăria lui dispune de suficiente produse alimentare. Astfel, s'a decis luarea măsurilor necesare cari să ducă la o cât mai grabnică ameliorare a situaţiei nutritive a săteanului basarabean.

Pentru soluţionarea problemei lucrărilor publice şi a comunicaţiilor, s'a hotărît achiziţionarea de maşini rutiere ca şi preluarea auto-vehiculelor ce au aparţinut fostelor ţinuturi administrative, în număr corespunzător ce ar reveni sub acest raport judeţelor din Basarabia.

Deasemenea s'a hotărît să se acorde pentru nevoile provinciei noastre o cotă minimă de material de construcţie, trimiţându-se în Basarabia şi personalul technic necesar.

In legătură cu problema lemnelor de foc, se va interveni pentru deplasarea unei cantităţi de 2000 vagoane lemne pentru nevoile populaţiei. Dealtfel, dela 17 Noembrie a şi început transportul pe căile ferate a oricăror cantităţi de lemne de foc necesare autorităţilor şi populaţiei din Capitala Basarabiei, ca şi pentru restul oraşelor basarabene.

De altfel, timp de aproape 4 luni de zile, căile ferate vor fi exclusiv la dispoziţia transporturilor de materiale şi a cantităţilor de seminţe pentru Basarabia.

Paralel cu aceste realizări, Casa Naţională de Economii şi Cecuri Poştale (C. E. C.) va înfiinţa la Chişinău o centrală a sa precum şi sucursale în fiecare capitală de judeţ din Basarabia, în scopul de a finanţa cooperativele şi băncile populare dela sate.

Se vor intensifica lucrările necesare pentru alcătuirea proectului de buget pentru anul financiar viitor. Se vor lua măsuri şi pentru complectarea diferenţei la valoarea rublelor ruseşti, cari au fost cumpărate de basarabeni cu preţul de 40 lei, în timp ce a fost socotită la timpul său cu preţul de un leu.

PENTRU CULTURA NAŢIONALA ŞI PENTRU CULTE

Au fost luate măsuri ca pentru imprimarea materialului didactic să se înfiinţeze la Chişinău o tipografie.

In ceeace priveşte reprimirea în funcţiune a învăţătorilor rămaşi sub ocupaţia sovietică, se va proceda cu tot discernământul şi înţelegerea cuvenită.

La sfârşitul conferinţei, d. general C. Voiculescu, Guvernatorul Basarabiei, a recomandat tuturor titularilor directoratelor din Guvernământ ca programul de activitate viitoare să fie cât mai intens şi cât mai practic aplicat pe teren.

In termen de 10 zile, directoratele vor răspunde Guvernământului dacă şi în ce măsură s'au executat dispoziţiunile Consiliului de Miniştri, transmise prin d. Guvernator al provinciei noastre.

COLABORARE INTRE ARMATA ROMÂNĂ DIN BASARABIA ŞI INDRUMĂTORII OPINIEI PUBLICE DIN ACEASTĂ PROVINCIE

Zilele acestea, d. general Atanasiu Vasile, Comandantul Corpului de Armată din Chişinău, a reunit într'o conferinţă pe toţi reprezetanţii presei din localitate.

In cadrul acestei conferinţe, d. general Comandant Atanasiu Vasile a expus o întreagă serie de directive în legătură cu activitatea naţională şi constructivă ce urmează să fie desfăşurată în provincia dintre Prut şi Nistru, exprimându-şi dorinţa ca asemenea reuniuni să aibă loc cât mai des, pentru a se stabili un contact direct cu îndrumătorii opiniei publice din Basarabia desrobită.

Anularea transferărilor avocaţilor refugiaţi din Basarabia şi Bucovina

Consiliul ordinului avocaţilor din primul barou al ţări, în şedinţă plenală şi în baza recentei legi de reorganizarea Baroului Român din Basarabia şi Bucovina, a decis anularea tuturor transferărilor provizorii de avocaţi refugiaţi aparţinând barourilor regionale din cele două provincii deapururi realipite la patria mumă.

Prin consecinţă a hotărît ca în termen de 3 luni cu începere dela promulgarea legei sus menţionate, — termen prevăzut chiar de această lege pentru revizuirea şi reîncadrarea lor în corpurile respective, — să lichideze cauzele şi angajamentele profesionale intervenite în timpul transferării în Baroul Ilfov.

Blocarea fierului vechiu, a fontei, cauciucului şi a diverselor metale în Basarabia

D. general C. Gh. Voiculescu, guvernatorul Basarabiei, a elaborat o decizie în baza căreia se consideră blocate la dispoziţia Subsecretariatului de Stat al Inzestrării şi Administraţiei Armatei, a tuturor cantităţilor de fier vechiu şi fontă cari se găsesc pe teritoriul provinciei noastre.

Ţinându-se seamă de nevoile pe cari le are armata ţării de orice cantităţi de metale diferite ca şi de cauciuc sau de produse cauciucate, toţi deţinătorii de bucăţi de: cositor, zinc, cupru, bronz, alamă, plumb, fier, oţel şi fontă, în stare veche sau nouă, de unelte de maşini-vehicule, unelte de maşini şi instalaţiuni industriale sau agricole, precum şi de piese de schimb scoase din uz fiind învechite şi deci nu mai pot fi folosite, sunt obligaţi a le depune la primării sau la depozitele din comunele respective indicate de autorităţi.

Depunerea acestor materiale este a se face în termen de 3 zile dela afişarea ordonanţei Guvernământului. Depunerea lor se face pe bază de declaraţiuni scrise, la Cercurile de Recrutare sau la primării, acolo unde nu există Cercuri de recrutare, arătându-se felul şi cantitatea materialului avut.

In declaraţii se va arăta dacă aceste materiale sunt proprietate personală sau dacă provin dela armată sau stăpânirea sovietică sau dacă provin de pe urma distrugerilor făcute de armata sovietică asupra bunurilor particulare.

Deţinătorii din comunele rurale le vor declara la 2 zile dela afişarea ordonanţei respective.

Toţi deţinătorii de cauciucuri sau orice fabricate cauciucate rămase dela armata sovietică, cei domiciliaţi în localităţi urbane le vor depune la Cercurile de Recrutare, iar cei din localităţile rurale, la primăria respectivă.

Preţul acestor materiale este cel fixat prin decizia No. 211 din 16 Sept. 1941.

Preţul fontei este de 10,50 lei kgr.

Cauciucurile şi produsele cauciucate nu se plătesc.

Termenul de predare a tuturor acestor materiale este de 8 zile pentru comunele rurale şi 15 zile pentru comunele urbane.

Depunerea cauciucurilor şi a produselor cauciucate se va face în termen de 5 zile dela afişarea ordonanţei pentru deţinătorii dela oraşe şi în termen de 3 zile pentru cei dela sate.

Acei cari nu se vor supune dispoziţiunilor de mai sus, vor fi pedepsiţi cu amendă dela 5000—100.000 lei.

SALARIZAREA INVĂŢĂTORILOR DIN SATE, UTILIZAŢI IN CHIŞINĂU

Memoriul înaintat Ministerului Culturii Naţionale de către Directorii de şcoală şi învăţătorii din Municipiul Chişinău

Subsemnaţii directori de şcoli primare şi învăţători detaşaţi (utilizaţi) din judeţ în oraşul Chişinău, respectuos rugăm Onor Ministerul Culturii şi Cultelor, să binevoiască a cerceta cele de mai jos:

Incepând cu luna Noembrie crt., s'a luat măsura ca învăţătorii detaşaţi sau utilizaţi din sat în oraş, să primească din categoria urbană numai salariile de provizorii, iar gradele şi gradaţiile să se achite după categoria „sat".

Această măsură loveşte în chip dureros peste 50% din învăţătorii Municipiului Chişinău.

In acest oraş am fost aduşi în primul rând în interesul Statului, deoarece învăţătorii oraşului dinainte de 1940, în bună parte nu s'au refugiat şi deci în Septembrie crt., fără învăţători dela ţară nu s'ar fi putut înjgheba învăţământul în Chişinău.

In anul trecut, în timpul refugiului, fiecare a fost plătit după localitatea unde a servit, aşa cum este şi logic. **Anul trecut este deci un precedent.**

Majoritatea dintre noi, întorşi din refugiu şi-au găsit avutul distrus. Intoarcerea din refugiu nu ne-a îmbunătăţit situaţia materială. Ba din contră, anul trecut am primit ajutoare, pe când anul acesta suntem victimele celei mai groaznice specule.

Amputarea salariilor în felul de mai sus, va aduce asupra noastră şi a familiilor noastre un văl de descurajare şi demoralizare, fiindcă micşorarea salariului cu 2—3000 lei lunar se resimte groaznic. Cei mai mulţi dintre noi, dacă am fi ştiut că, făcând serviciu la oraş, vom fi plătiţi cu salariul dela sat, unde viaţa e mult mai ieftină, nu am fi primit să venim aici şi am fi rămas la ţară.

Ca urmare, respectuos rugăm Onor Ministerul Culturii şi Cultelor, să revină asupra hotărîrii de mai sus, mai ales că există precedentul anului trecut şi să aprobe măcar pentru **foştii refugiaţi utilizaţi anul acesta în oraşe, să fie plătiţi cu salariul locului unde funcţionează.**

E singurul ajutor ce se poate da unor oameni care s'au întors la vetrele pustii.

In nădejdea că dreapta noastră rugăminte — a unor slujbaşi încă pribegi — va fi ascultată, rugăm Onor Ministerul a primi deosebitele noastre mulţumiri.

Urmează semnăturile a 25 directori şi învăţători.

Memoriul a fost înmânat prin cerere Directoratului Invăţământului din Basarabia, care prin d. Irodion Iacob, inspector general şcolar primar şi pretuitor a elementelor de muncă a tineretului ce se găseşte în această situaţie, a dat un referat favorabil, trimiţând memoriul la Minister, unde avem credinţa că dreptele doleante ale acestei categorii de învăţători vor fi satisfăcute.

Circulaţia în timpul nopţii şi noul regim al localurilor

Ordonanţa Comandamentului militar al Capitalei

Noi, General de Divizie, C. NICOLESCU, Comandantul Militar al Capitalei;

Având în vedere Decretul No. 1798 din 21 Iunie 1941, precum şi Decretul-Lege No. 856 din 11 Februarie 1938, prin care se institue starea de asediu pe tot cuprinsul Ţării;

Având în vedere interesul garantării siguranţei armatei, apărării Ţării şi ordinei publice;

ORDONĂM:

ART. 1. — Circulaţia pietonilor şi a vehiculelor este permisă în tot timpul nopţii.

ART. 2. — Orice persoană este obligată să poarte asupra sa în permanenţă toate actele de identitate, precum şi o notă cu domiciliul său actual, astfel ca să poată fi identificată în orice moment.

Copiii de orice vârstă, în lipsa biletelor de identitate vor purta asupra lor un bilet pe care părinţii sau tutorii lor vor scrie: numele, pronumele, data şi locul naşterii copiilor, numele, pronumele şi domiciliul părinţilor sau tutorilor.

Părinţii şi tutorii răspund personal dacă, cu prilejul raziilor se vor găsi copii fără aceste acte.

Pentru cei care locuesc la persoane străine, răspunderea o au aceste persoane.

ART. 3. — Toate localurile publice de orice fel se închid la ora 1 noaptea, cu excepţia restaurantului CFR. din Gara de Nord, care rămâne obligator deschis în tot timpul nopţii dar numai la dispoziţia publicului călător care posedă autorizaţie de călătorie pe CFR.

Restaurantul Gării de Nord va trebui să-şi organizeze în aşa fel serviciul, încât să nu existe nici un fel de întrerupere în funcţionarea sa.

Intre orele 1 şi 4 dimineaţa, va avea la dispoziţia publicului călător bufet rece, afară de cazul când şeful Gării de Nord va comunica că soseşte un tren militar, când va trebui să funcţioneze normal.

ART. 4. — In timpul alarmelor prin sunetul sirenelor, bubuitul tunurilor antiaeriene sau prin exploadarea bombelor;

a) Incetează orice circulaţie şi activitate, publicul fiind obligat să intre imediat în adăposturi, evacuând complect căile de comunicaţie şi pieţele publice;

b) Toate adăposturile marcate cu această indicaţiune vor fi deschise pentru ca publicul să se poată adăposti;

c) Toate imobilele prevăzute cu ganguri de intrare, precum şi intrările blocurilor vor fi deschise pentru adăpostirea persoanelor surprinse de alarmă pe stradă;

d) Grija deschiderii adăposturilor, a gangurilor de intrare sau a intrărilor blocurilor, cade în sarcina proprietarului imobilului, dacă acesta locueşte singur; în sarcina intendentului sau a portarului dacă acesta există; în sarcina delegatului locatarilor desemnat de aceştia dinainte prin dresare de proces-verbal între ei; în caz că un asemenea delegat nu este desemnat, toţi locatarii rămân reponsabili în faţa justiţiei;

e) Toate vehiculele vor intra în prima stradă laterală, oprindu-se pe partea dreaptă în sensul mersului, evitând curbele şi stingând toate luminile;

f) Este interzisă aprinderea de chibrituri sau fumatul, precum şi aprinderea de focuri pe câmpuri sau locuri deschise;

g) Lămpile de buzunar se pot întrebuinţa numai pe timpul necesar ajungerii la adăpostul cel mai apropiat şi dacă sunt camuflate cu celofan albastru;

h) Publicul nu va întrebuinţa telefonul dela darea alarmei şi până la trecerea a cel puţin 2 ore dela încetarea ei, decât pentru comunicările strict necesare făcute autorităţilor sau posturilor de ajutor, spre a da putinţă autorităţilor să aibe liniile telefonice disponibile în orice moment.

Nerespectarea acestei dispoziţiuni atrage după sine suprimarea telefonului.

ART. 5. — Toate luminile interioare ale imobilelor particulare sau instituţiilor publice, vor fi ascunse prin camuflarea geamurilor dela ferestre, scări, curţi interioare, tabacheri, luminatoare, etc., în aşa fel încât să nu se vadă din afară absolut nici o lumină.

Camuflajul va fi executat în aşa mod, încât imobilul privit din afară să dea impresia că absolut toate luminile sunt stinse în interior.

Nu se admite întrebuinţarea pentru camuflaj a materialelor cari prin natura lor nu sunt complect opace.

ART. 6.— Toate luminile exterioare dela locuinţe, instituţiuni, întreprinderi, magazine, reclame, etc., vor fi complect stinse.

ART. 7. — Localurile publice şi magazinele vor asigura prin perdele negre groase, aşezate la uşile exterioare, camuflajul în aşa fel, încât la deschiderea uşii să nu străbată afară lumina interioară.

ART. 8. — Dispoziţiunile dela art. 5—7 se vor aplica între orele 19.30 seara şi 5.30 dimineaţa.

Aceste ore se vor putea modifica după trebuinţă de către Comandamentul Militar al Capitalei pe cale de comunicat.

ART. 9. — Absolut toate luminile exterioare ale autovehiculelor adică: faruri de tot felul, proectoarele şi luminile de poziţie trebuesc camuflate după cum urmează:

a) Farurile neîngropate în aripi, prin huse de piele, muşama sau postav.

b) Farurile îngropate în aripi, care nu se pot acoperi cu huse, se camuflează prin aplicarea în spatele geamurilor a unei plăci de tablă sau de carton de forma ramei farurilor;

c) Se opreşte cu desăvârşire camuflarea farurilor prin vopsire sau prin aplicarea de huse de pânză şi foi de hârtie colorată care s'au dovedit că nu corespun scopului urmărit;

d) Husele farurilor vor avea o ferestruică de 2/8 cm. fără celofan albastru, aşezată orizontal, în aşa fel încât lumina să nu se aşterne pe pământ decât cel mult 8 m. în faţa maşinei.

Pe străzile luminate se va întrebuinţa numai faza mică; pe străzile neluminate se va putea utiliza şi faza mare;

e) Numărul de ordine din spatele autovehiculelor trebue să fie luminat în întregime cu lumina normală; această lumină va fi însă oprită a se proecta în sus;

f) Stopul se va aprinde numai prin acţionarea frânei de picior;

g) Luminile de poziţie vor fi de culoare roşie şi nu vor putea depăşi dimensiunile de 4 cm/5 mm. când sunt de formă dreptunghiulară sau 2 cm. diametru când sunt rotunde;

h) Indicatoarele de întoarcere se vor întrebuinţa în mod normal.

ART. 10. — Nici un fel de vehicul cu tracţiune animală nu va putea circula dela lăsarea întunericului, nici în localităţi şi nici în afara acestora, dacă nu este prevăzut cu o lumină care să-i semnaleze prezenţa până la o distanţă de cel puţin 20 m.

Felul luminilor întrebuinţate şi poziţia lor vor fi următoarele:

a) Trăsurile cu cai destinate transportului de persoane adică: birji, cupeuri, docare, faitoane, etc. vor fi prevăzute în faţă cu 2 felinare luminate cu lumânări sau altfel de lumină de valoarea unei lumânări.

Aceste felinare nu vor fi camuflate, însă lumina lor nu va fi oprită de a se proecta în sus.

Pentruca vehiculele să poată fi observate şi din spate, felinarele vor avea în peretele dinapoi o ferestruică prinsă acoperită cu geam roşu şi cu diametru de 4 cm.

Dacă această ferestruică nu se va vedea din spatele vehiculului din cauza formei acestuia, atunci se va aşeza la spate un al treilea felinar care să dea o lumină roşie de aceiaşi dimensiune;

b) Căruţele ţărăneşti cu cai sau boi vor fi prevăzute cu un singur felinar de orice formă, care să dea o lumină cât mai slabă şi care va fi aşezat sub vehicul, astfel ca lumina să nu se proecteze în sus, dar să fie văzută atât din faţă cât şi din spate;

c) Pentru toate celelalte vehicule cu tracţiune animală, de altă formă decât trăsurile pentru transportul de persoane sau căruţe ţărăneşti, se va adopta unul din cele două sisteme de luminat arătate mai sus, în raport cu forma şi dimensiunile vehiculului respectiv.

ART. 11. — Toate întreprinderile publice şi particulare precum şi instituţiile de Stat se vor supune cu stricteţe măsurilor ordonate de către autorităţi, în ceeace priveşte apărarea pasivă contra atacurilor aeriene.

ART. 12. — Este interzis a pricinui panică prin orice mijloc, chiar fără rea intenţiune, fie printre locuitori, fie printre militari şi în orice loc s'ar petrece faptul.

ART. 13. — Toţi locuitorii sunt obligaţi ca la cererea autorităţilor respective însărcinate cu organizarea şi conducerea apărării pasive, să presteze el personal sau cu vehiculele, materialele şi instrumentele lor, serviciile ce li se vor cere, ca fiind necesare apărării pasive.

ART. 14. — Cei cari vor călca dispoziţiunile ordonanţei de faţă vor fi pedepsiţi cu închisoare corecţională dela 6 luni la 4 ani, pronunţându-se şi pedepsele complimentare conform dispoziţiunilor art. 25 C. P. dacă legile în vigoare nu prevăd pedepse mai mari.

ART. 15. — Infracţiunile la prezenta ordonanţă se constată de către ofiţerii de poliţie judiciară, militari şi ordinară, precum şi de împuterniciţii Comandamentului Zonei A. A. Bucureşti.

ART. 16. — Procesele verbale dresate în cauză se vor înainta împreună cu infractorii de îndată, Curţii Marţiale.

ART. 17. — Ordonanţele Nr. 1, 3 şi 4/941 ale C. M. C. se abrogă pe data prezentei ordonanţe; dispoziţiunile celorlalte ordonanţe care nu sunt contrare prezentei ordonanţe, rămân în vigoare.

ART. 18. — Prezenta ordonanţă se va afişa pe străzi, în localuri, instituţii publice şi particulare, întrând în vigoare dela data afişerii.

Dată la Comandamentul Militar al Capitalei, astăzi 15 Noembrie 1941, în Bucureşti.

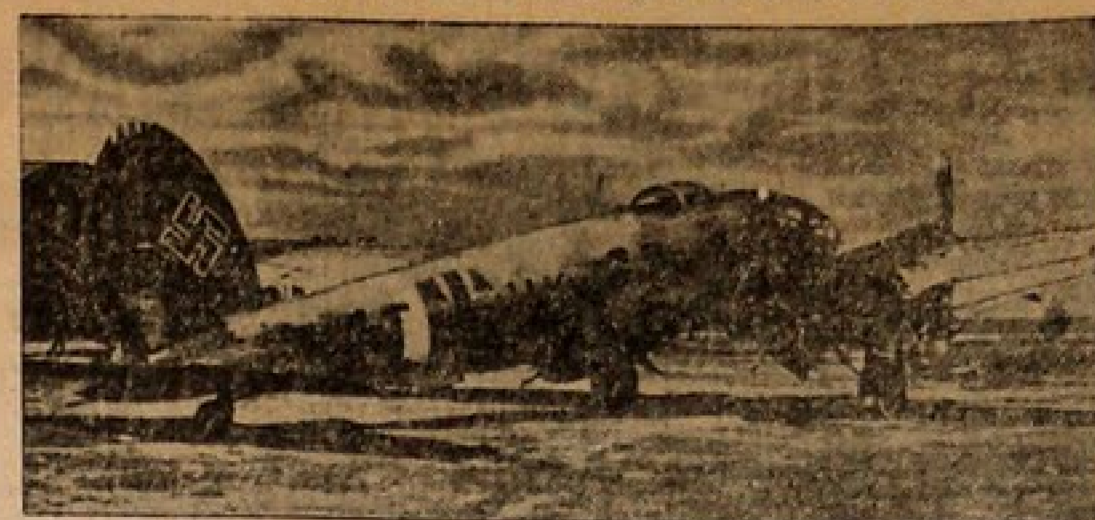
Comandantul Militar al Capitalei, General de Divizie, C. Nicolescu

Comandantul Zonei A. A. Bucureşti, Colonel I. REPANOVICI

Prim-Procuror Instructor militar, Lt. Colonel magistrat T. TOMIŢA

URIAŞUL ROL AL AVIAŢIEI GERMANE PE FRONTUL RĂSĂRITEAN ŞI APUSEAN

Redutabila armă germană mai puternică decât oricând

Un avion german He 111, atacat şi avariat de un „Rata" sovietic, a reuşit să se înapoieze în bune condiţiuni la bază, deşi grav „rănit", după ce în prealabil a doborit pe agresor. (PK. Wb.)

BERLIN, 20. (UTA). — Rolul aviaţiei germane în operaţiunile militare este tratat în două articole, demne de toată atenţia, de specialişti militari germani. Generalul de aviaţie, Quande, care din bilanţul aviaţiei pe luna Octombrie, trăgând o seamă de concluzii extrem de interesante, arată înainte de toate, multilateralitatea misiunilor pe care trebuie să le îndeplinească în răsărit. Printre misiunile aproape zilnice a aviaţiei germane din răsărit, se numără spre exemplu, şi aceia a distrugerii liniilor de cale ferată, de o importanţă capitală pentru aprovizionarea inamică. Nu sunt o raritate zece câteodată 20 întreruperi şi blocări reuşita pe anumite porţiuni de căi ferate, efectuate toate într'o singură zi. Aviaţia germană se sileşte în deosebi să realizeze blocarea căilor ferate şi paralizarea traficului, prin distrugerea convoaielir de transporturi feroviare, în timpul parcursului. Indepărtarea rămăşiţelor trenurilor distruse necesită natural, un mult mai mult timp şi osteneală decât combinarea cătorva şine, astfed ca, dacă de cele mai multe ori se anunţă din sursă germană că a fost întreruptă circulaţia pe anumite porţiuni de cale ferată în teritoriul inamic, aceasta înseamnează că este vorba de o întrerupere fundamentală şi greu de reparat. In această lumină trebuiesc privite şi repetatele bombardări ale căii ferate dela Murmansk, care a dat mult de furcă statului major sovietic.

In alte misiuni ale aviaţiei germane se înregistrează şi atacurile sistematice contra marilor oraşe fortificate, Moscova şi Leningrad. Moscova fost bombardată în luna Octombrie timp de 20 de zile şi în acest răstimp de mai multe ori pe zi şi pe noapte. La 26 Oct. Kremlinul a fost deosebit de grav atins, bombele germane negăsind totuşi decât un mic stat major al serviciilor, lăsat de Stalin. In legătură cu acest fapt, generalul aviator, Quade, subliniază faptul că fuga guvernului sovietic din Moscova la fosta Samara, eivdenţiază eficacitatea activităţii aviatice în răsărit, deoarece în istoria războiului, fuga unui guvern care dintr'o singură dată efectuează „un schimb de reşedinţă" la 900 km. depărtare este fără precedent. In Octombrie, Leningradul a fost atacat de 15 ori. Cum afară de aceasta, artileria grea şi de cetate germană bombardează zi de zi oraşul suprapopulat, se poate închipui perfect cum arată de pe acum acest oraş.

Intreaga multilateralitate a aviaţiei germane s'a învederat limpede prin contribuţia sa pe frontul Crimeei. Aici avioanele de recunoaştere germane au trebuit să creieze toate preliminăriile declanşării atacului, deoarece terenul lipsit cu desăvârşire de acoperiri şi configuraţii, nu permitea posibilitatea unei recunoaşteri infanteristice. Cu prilejul străpungerii istmului Perekop, aviaţia germană a avut misiunea de a da peste cap apărarea sovietică şi concomitent de a contracara atacurile aeriene sovietice întreprinse de formaţiunile avioanelor de vânătoare şi de luptă bolşevice, în repetate rânduri. După efectuarea străpungerii, aviaţiei germane i-a revenit misiunea de a urmări trupele sovietice în retragere, nedându-le răgaz să se îmbarce, scufundându-le nenumărate vase de transport pline cu trupe în Marea Neagră.

Maiorul german, Wulf Blay, face o interesantă contribuţie în legătură cu insuccesul tuturor tentativelor engleze, de a lua şi Britanicii măcar odată iniţiativa în războiul aerian din vest. Faptul că Marea Britanie operează cu aviaţia sa de pe linia exterioară, în timp ce aviaţia germană operează de pe linia interioară şi prin urmare, poate să acţioneze când vrea, unde vrea şi cum vrea, se învederează pentru expertul german ca hotărîtor. In afară de aceasta, inamicul s'a înşelat cumplit scontând că operaţiunile din răsărit vor slăbi considerabil aviaţia germană. **Dimpotrivă, această redutabilă armă germană este mai puternică decât oricând, putând să-şi extindă experienţele luptei sale cu pierderi extrem de modice, deşi a acţionat în formaţiuni masive şi în valuri compacte.** Ofensiva engleză, „non-stop", a fost dintr'un început o acţiune politică întreprinsă din motive de prestigiu. Deaceia din prima fază, purta în sine sâmburele înfrângerii. Un sprijin efectiv al Uniunii Sovietice de către Anglia n'a putut fi posibil pe de altă parte, fiindcă numai problema aprovizionării împiedeca un aport mai mare al flotei aeriene engleze pe frontul răsăritean. Sburătorii britanici nu puteau intra în acţiune cu material sovietic, aparate de radio-telegrafie şi toate instalaţiile necesare de bord de provenienţă sovietică, ei ar fi trebuit să târască cu ei un imens material aviatic cu toate instalaţiile, aparatele şi instrumentaţiile necesare. Acest fapt este absolut imposibil, dacă ne-am arunca numai o privire pe hartă.

O gară sovietică după un bombardament aerian german

BAZINUL DE MINEREURI DELA KERCI

Un comunicat special al Cartierului general german, a anunţat că trupele germane şi române au ocupat oraşul şi portul Kerci. Prin aceasta partea de răsărit a peninsulei Crimeei este complect în mâinile trupelor aliate. In răsăritul Crimeii, pe peninsula Kerci, se află bazinul de minereuri de fier dela Kerci, extraordinar de bogat. Din totalul de minereu extras în U.R.S.S. evaluat la 1 Ianuarie 1938 de geologi sovietici, la 10.888 mil. tone, 2.722 mil. tone, proveneau din bazinul dela Kerci. Rezervele de minereu de fier, folosite pentru prelucrarea industrială se ridicau, la acea dată, la 1.638 mil. tone, minereu de fier de provenienţă kerciană, cifra totală a rezervelor Uniunii sovietice fiind de 4.505 mil. tone. Rezervele de minereu din categoria A, se repartizează, după cum urmează, la centrele cele mai importante ale bazinului kercian:

Zăcăminte	Media 1 Conţinut feruginos în %	Media 2 Densitatea stratului de minereu în metri	Rezerve de minereu în mil. to.
Kamiş-Barunske	34,3	7,7	426,0
Tşegene-Ssalynske	36,7	6,2	241,8
Kys-Aulske	33.1	10,0	212,6
Eltingen-Ortelske	36,3	9,4	150,6

Toate aceste zăcăminte se găsesc pe coasta strâmtoarei Kerci, cu excepţia celei dela Tşegene-Ssalynske, care se află situată pe coasta de nord a peninsulei Kerci, la marea de Azov. Până acum nu s'a cercetat nici pe departe întregul ţinut, din punct de vedere geologic şi trebuie să deducem din aceasta, că rezervele de minereu, care ar putea fi prelucrate de industrie, sunt cu mult mai mari, decât au rezultat din evaluările ce s'au făcut înainte. Minereurile kerciane fac parte, ca şi cele provenite din bazinele dela Choper şi Lipesk, din categoria minereurilor cari conţin şi fosfor. Proporţia de fosfor variază între un procent de 0,45 şi 1,1. Această circumstanţă, ca şi conţinutul feruginos, relativ scăzut a minereurilor kerciane, comparate cu minereurile bogate în fier dela Kriwoj-Rog a avut ca urmare o exploatare foarte redusă a acestui bazin atât de bogat în minereuri. Producţia totală de minereu de fier din Kerci, care era, înainte de războiul mondial de circa 480.000 tone anual, sau 5.2 la sută din producţia totală a Rusiei, a scăzut în 1929 numai la 91.800 tone deci 1,2 la sută, pentru ca abia până în 1938 să ajungă la 282.100 tone (2 la sută). In anul 1937 producţia de minereu de fier a atins din nou 771.200 tone şi în 1938 852.100 tone, sau 3,2 la sută din producţia totală a Uniunii Sovietice.

Minereurile sunt în straturi de o mare densitate şi la o adâncime mică, astfel că pot fi exploatate cu uşurinţă şi cu o investiţie de capital relativ mică. Prin întrebuinţarea metodei Thomas, minereurile de fier dela Kerci pot fi admirabil exploatate. Incapacitatea guvernării sovietice, de a stimula producţia minereului de fier în limita posibilităţilor disponibile, era o urmare a anacronismului în metodele de prelucrare a materialului brut în topitoriile de fier.

In decursul celui de al doilea plan de cinci ani (1932-1937) a fost mărită turnătoria „Wojkow" din Kerci, care exista dinainte, şi a fost ridicat un mare stabiliment „Asowstalj" în Mariupol, care fac parte din combinatul industrial dela **Kamiş-Barun** şi prelucrează de curând mari cantităţi de minereu din Kerci, în timp ce înainte, chiar turnătoriile kerciane, prelucrau minereuri din Kriwoj Rog. Stabilimentele „Wojkow" dispun actualmente de 3 furnale, 1 instalaţie Thomas, 1 uzină de laminat cu laminatoare, şi alte două fabrici, una la Kerci şi o nouă fabrică la Kamiş-Burun, iar stabilimentele „Azewstalj" sunt înzestrate cu 4 furnale, 1 furnal electric, 1 amestecător şi 4 furnale Martin.

Un desavantaj capital al minereurilor de fier dela Kerci este datorit faptului că sunt în grăunte fine, se amestecă foarte uşor cu pământul la prelucrare şi absorb umiditatea, la uscare minereurile se sfărâmă în particule mărunte şi praf. Din această cauză nu pot fi prelucrate în acest stadiu decât cu mari pierderi. De aceea este necesară o aglomerare de minereuri înainte de prelucrare. Experienţele făcute în uzinele dela „Wojkow" şi în Namiş-Burun au arătat, după cum reiese din datele sovietice, că aglomeratele provenite din minereuri de fier kerciane, au putut fi perfect utilizate ca materie primă pentru furnale. Astfel că sovieticii aveau în proect ca să aprovizioneze şi alte stabilimente pentru prelucrarea fierului din sudul Uniunei Sovietice cu aglomerate provenite din minereuri kerciane, car pot fi lesne transportate pe căi maritime şi terestre. Plănuita exploatare mai intensă a bazinului Kerci trebuia să realizeze o descongestionare importantă a bazinului Krigwor, deoarece este cunoscut că acest bazin trebuia să alimenteze, afară de turnătoriile din sud şi alte turnătorii din întinsul imperiu. Această sporire a exploatării bazinului kercian ar fi necesitat natural o seamă de operaţii preliminare, ca construire de docuri sau mărirea celor existente şi de depozite unde ar putea fi realizată aglomerarea minereurilor de fier kerciene.

Minereurile de fier kerciane, conţin, afară de fosfor şi arsenic (0.10 până la 0.13 la sută) pentru îndepărtarea căruia nu s'a luat nici o măsură de sovietici, fapt care pare că nu are prea mare influenţă asupra calităţii fierului obţinut, după cum a rezultat din cercetarea şinelor şi produselor brute laminate, obţinute din minereu kercian, şi care la un amestec de 0,22 până la 0,25 la sută arsenic erau perfect utilizabile. Conţinutul de acid vanadic se poate evalua la 0,09 până la 0,10 la sută, ceeace reprezintă cam 0,055 vanadium metalic.

Actualmente, din lipsă de organizaţie, uzinele combinatului dela Kamiş-Burun dau o treime din capacitatea lor. Dar la o organizaţie corespunzătoare, în ce priveşte stimularea aglomeratelor şi aprovizionarea întreprinderilor kerciane pentru prelucrarea fierului cu carburant, s'ar putea realiza o producţie de fier mult sporită în bazinul Kerci care ar constitui o complectare a producţiei fierului în bazinul dela Kriwoj Rog.

REDACŢIONALE

Ziarul „Basarabia" trebuind să fie oglinda reală a vieţii obşteşti din provincia dintre Prut şi Nistru, în cadrul nouei vieţi a României reintregite, corespondenţii noştri sunt rugaţi cu insistenţă să ne trimită numai ştiri cu caracter local.

Ziarul *Basarabia* caută spre imediată angajare corespondenţi harnici la: Hotin, Soroca, Bălţi, Chilia, Cetatea Albă, Târgul Edineţi, Târgul Floreşti, Dubăşari, Hânceşti, Străşeni, Tg. Călăraşi, Ungheni şi Bolgrad.

*

Corespondenţele de probă se vor trimite: Secretariatului de Redacţie al ziarului „Basarabia", Bulevardul Lascar Catargiu No. 31, Bucureşti III.

MICA PUBLICITATE

Pierderi de acte

Declar nule şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi următoarele acte împreună cu poşeta în care se aflau, pierdute Marţi 18 Noembrie, pe str. Mihai Viteazul, în timp ce mă înterceam spre casă:

1. O autorizaţie pentru debit, eliberată de Primăria Municipiului Chişinău;
2. O autorizaţie a Comenduirii Pieţei pentru local;
3. O dovadă a Camerei de Comerţ şi Industrie;
4. Livret de timbre şi cărţi postale P. T. T.;
5. Act de naştere pe numele: Cristofor Paciogiu;
6. Chitanţa pentru înmormântare dela cimitir;
7. Buletin dela Biroul Populaţiei, pe numele: Elena Paciogiu;
8. Adeverinţa de recensământ (eliberată de Circ. II), pe numele: Elena Paciogiu;
9. Adeverinţă de recensământ, pe numele Ecaterina Crus;
10. Act de naştere, pe numele: Elena Vlatnakais (în 1 rusă)

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal roib, breaz, coama în stânga, pintenog posterior ambele picioare, de 10 ani, pe numele: Voraev Ion, din Chişinău, suburbia Vistiernicenі, str. 33, casa nr. 30. Il declar nul şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

DE ÎNCHIRIAT 4 camere, cu 20.000 lei pe an. Str. Universităţii nr. 4. Caut portar, contra locuinţă.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal murg-negriu, eliberat de Serviciul Veterinar Chişinău, pe numele: Andrej Vasile, din Chişinău str. Munceşti nr. 286. Il declar nul fără valoare, în mâinile oricui s'ar găsi.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal (iapă) bălaie, de 12 ani, eliberat de Serviciul Veterinar Chişinău, pe numele: Sofronov Grigore din Chişinău, str. Regele Ferdinand I No. 29. Il declar nul şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

PIERDUT actul de proprietate pentru un cal, de coloare roşie, cu steluţe albe în frunte, eliberat de Serviciul Veterinar Chişinău pe numele Margine Dumitru, str. Tăbăcăriei Nr. 9. Il declar nul şi fără valoare în mâinile oricui s'ar găsi.

Cel mai mare pod de războiu construit vreodată de pioneri

După cum arată „Das Industrieblatt", campania din sud-est din această primăvară a pus pe pionierii germani în faţa unor probleme destul de grele. Trecerea Dunării de pe malul românesc pe cel bulgar în lipsa unui pod n'a constituit un obstacol şi n'a putut opri înaintarea germană, întrucât pionierii germani au construit trei poduri uriaşe, dintre care două erau „poduri de războiu", iar al treilea un pod greu de vase. Acesta din urmă este cel mai mare ce s'a construit vreodată de pionieri în istoria războaielor.

Podul propriu zis a fost aşezat pe şalupe de Dunăre a căror deplasare era de 55.000 tone adică atâta cât este deplasarea uriaşului transatlantic „Bremen". S'au întrebuinţat pentru construcţie 7500 metri cubi lemne şi 1400 tone fier. Lungimea totală a scoabelor, lanţurilor şi frânghiilor întrebuinţate a atins câţiva chilometri. Podul avea 1000 metri lungime şi două trasse carosabile. O armată întreagă, cu piesele cele mai grele a trecut peste acest pod şi pe celelalte două.

Marea performanţă a pionierilor germani însă n'a rămas fără rezultat. Trupele care au trecut pe aceste poduri au fost demne de isprava pionierilor, întrucât au biruit în câteva săptămâni în Macedonia şi Grecia. (RDV).

TREI ŞEFI COMUNIŞTI ARESTAŢI LA PARIS

PARIS, 20 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. transmite:

Un comunicat al autorităţilor franceze anunţă că ancheta în legătură cu atentatele comuniste a dus la arestarea a patru persoane, care au făcut mărturisiri. Trei dintre cei arestaţi au putut fi identificaţi drept şefi ai mişcării comuniste.

Cu ocazia descinderilor s'au găsit revolvere, manifeste comuniste, chei pentru deşurubarea liniilor de cale ferată, explozibile şi literatură comunistă.

Unul dintre arestaţi un pielar evreu, nu a putut fi prins decât după o luptă în cursul căruia un inspector de poliţie a fost rănit.

M. S. Regina Mamă Elena a vizitat spitalul Z. I. 346

In zilele de 17 și 18 Noembrie, M. Sa Regina Mamă Elena, însoțită de Doamna de onoare principesa Elisabeta Ghica, a vizitat spitalul Z. I. 346, instalat în localul Institutului de fete Sf. Maria din str. Pitar Moș, cu 200 de paturi.

M. Sa a fost întâmpinată la sosire de d. medic șef al spitalului, General dr. Nicolae Constantinescu cu întreg personalul medical, de pr. Gr. Cristescu, duhovnicul răniților, Maica superioară a Institutului și de d-nele și d-rele cari lucrează benevol la acest spital.

M. Sa s'a oprit la patul fiecărui rănit, întrebându-l unde a luptat, de rana căpătată și de felul cum sunt tratați și alimentați, în special cei dela secția stomatologică.

Pentru fiecare rănit, M. Sa a găsit cuvinte de îmbărbătare și alinare a suferințelor. A distribuit fiecăruia câte un pachet cu țigări, cărți poștale, pesmeți și portretul M. S. Regelui.

La plecare, un rănit a mulțumit M. Sale pentru cinstea făcută răniților din acest spital și pentru clipele de nespusă bucurie pricinuită sufletului lor, înmânându-i un buchet de garoafe albe.

In uralele răniților M. S. Regina Mamă a părăsit spitalul.

Inaugurarea cantinei Nr. 51 dela școala primară de fete din șoseaua Ciurel

A asistat d-na Maria Mareșal Antonescu

Eri la orele 10 dim. a avut loc inaugurarea cantinei Nr. 51 dela școala primară Nr. 51 din șos. Ciurel ai cărei nași au fost d-na și d. dr. Racoveanu.

Au asistat la această solemnitate d-na Maria Mareșal Antonescu, d-na și d. primar al Capitalei, d-na col. Androne, d. primar Hagi Moscu, d-na și d. inspector Iftimie, d-na și d. maior Dumitriu dela Comendui-rea Pieței, etc.

Slujba religioasă a fost oficiată de preoții cpt. Husaru și Stelian Popescu după care părintele Popescu a vorbit despre importanța cantinelor școlare. Răspunsurile au fost date de corul elevelor.

Luând cuvântul d-ra directoare Maria Neagu face istoricul cantinei enumerând ajutoarele primite printre care și vesela pentru cele 120 eleve sărace cari iau masa la această cantină, donate de d-na Maria Mareșal Antonescu.

Mulțumește apoi d-lui primar și d-nei și d-lui Racoveanu nașii cantinei pentru ajutoarele primite.

D. primar face istoricul școalei, aducând apoi elogii d-nei Maria Mareșal Antonescu pentru munca neîntreruptă pe tărâmul asistenței sociale.

A urmat apoi o producție artistică executată de elevele școali la a cărei reușită au contribuit d-rele Vlasie Olimpia, d-na Nedelcu, Maria Vlădceanu, Stegărescu, Ecaterina, Mateevici și Marinescu.

La sfârșit păr. cpt. Husaru a mulțumit asistenței în numele enoriașilor din cartier.

D-na Maria Mareșal Antonescu a vizitat toate instalațiile cantinei.

După aceasta, solemnitatea a luat sfârșit.

D. ING. C. PĂUNESCU A FOST DELEGAT DIRECTOR GENERAL C. F. R.

Consiliul de administrație al C. F. R. a aprobat ca pe timpul absenței din țară a d-lui col. T. Orezeanu, plecat în Germania în interes de serviciu, d. inginer inspector general C. Păunescu, subdirector general, să țină locul de director general C. F. R. având toate atribuțiile și împuternicirile acordate de lege.

VERIFICAREA FUNCȚIONĂRII SIRENELOR DE ALARMĂ

In ziua de Sâmbătă 22 Noembrie a. c. între orele 14 și 14,30 se va face verificarea funcționării sirenelor de alarmă în Capitală și comunele suburbane, emițându-se atât sunetele corespunzătoare începutului alarmei, cât și cele pentru încetarea ei.

Publicul este avertizat pe această cale pentru a cunoaște scopul semnalelor și a nu se alarma inutil.

Cutremur puternic înregistrat la Observatorul din București

Observatorul astronomic din București comunică următoarele:

In ziua de 18 Noembrie la 18 ore, 58 min. 29 sec. s'a înregistrat, la Observatorul din București, un cutremur, al cărui epicentru e la o depărtare de 8900 km. Seismogramele arată că acest cutremur a fost, în epicentrul său, unul dintre cele mai puternice.

Inregistrările au durat aproape trei ore și pe seismogramele noastre s'au înscris unde de 10 cm. amplitudine, pe o parte și pe alta, ceeace dă mișcări ale solului pe 9/10 de milimetru la București.

✝

Lidia Hrisolor, soție; Aglăița, fiică; Andrei Beșliu, ginere și Nicolae, nepot; cu mare durere anunță încetarea din viață a celui ce a fost

IOAN HRISOLOR

fost Cassier al Băncii Clerului Ortodox din Basarabia decedat în ziua de 19 Noembrie, a. c., după o scurtă și grea suferință.

Inmormântarea va avea loc în ziua de 21 Noembrie 1941, orele 13.30, cortegiul funerar pornind dela Biserica Cimitirului Central Ortodox, unde se află depuse rămășițele lui pământești.

✝

Ic. St. Pavel Guciujna, Ic. St. Teodor Gavrilovici, Prof. V. Zubcu, Vsevolod Alexeiev, Alexandru Butnaru, avocat, Ioanichie Dodul și Andrei Ciobanu, deplâng moartea prematură a colegului lor

IOAN HRISOLOR

fost Cassier al Băncii Clerului Ortodox din Basarabia și exprimă sincerele lor condoleanțe familiei decedatului.

CAPTURAREA UNEI BANDE CARE FĂCEA „CONTRABANDĂ CU EVREII" DIN BUCOVINA ȘI BASARABIA

PLOEȘTI, 19. — In cursul nopții de eri, în trenul de persoane nr. 5002 care venea dela Cernăuți spre București, d. comisar Alexandru Ștefănescu dela Direcțiunea generală a poliției, a reușit — datorită unei întâmplări — să dea de urmele unei bande care pentru sume fantastice de bani — 200 și 300.000 lei — ajutau pe evreii din Basarabia și Bucovina să vină în Capitală sau în alte orașe ale țării.

Această bandă alcătuită din trei indivizi făcea „operațiuni" de felul acesta de multă vreme realizând beneficii imense.

300.000 LEI PENTRU UN DRUM DELA CERNĂUȚI LA BUCUREȘTI

In trenul de persoane 5002, care sosește în orașul nostru la orele 24,35, într'un compartiment de clasa II-a, se afla în afară de d. comisar Al. Ștefănescu, cinci călători între cari și o femeie, toți bine îmbrăcați. Aceștia discutau cu aprindere, amintind din când în când de o sumă mare de bani pe care unul din bărbați și femeia trebuia s'o dea celorlalți trei. Polițistul care a ascultat cu atenție întreaga lor conversație începută încă din gara Brașov, și-a putut da seama că are deaface cu persoane care se îndeletnicesc cu contrabanda de evrei din Basarabia și Bucovina. Ca să-i prindă în cursă, cum în timpul discuției cei trei indivizi și-au exprimat temerile că vor putea scăpa foarte greu pe bărbat și femeie de controlul ce se întreprinde în gara București-Nord, asupra autorizațiilor de călătorie și actelor călătorilor, a intrat în vorbă cu ei și arătându-și calitatea s'a oferit să aranjeze ca totul să se termine cu bine. Propunerea i-a fost acceptată și i s'a dat pentru ajutorul său suma de 25.000 lei.

Situația polițistului, dela primirea banilor, începuse să devină din ce în ce mai grea, aceasta din cauză că nu avea pe nimeni în ajutor spre a putea opera arestarea indivizilor. Sub un pretext oarecare a eșit puțin pe coridorul vagonului și a scris un bilet în care cerea ajutorul poliției Ploești, pe care l-a dat d-lui I. Mihăilescu din orașul nostru str. Petre Cința, ca să-l aducă la destinație, apoi a reintrat în compartiment, pentru a supraveghea mișcările celor 5 călători.

Biletul d-lui comisar Al. Ștefănescu a fost dus la chestura poliției municipiului nostru și înmânat d-lui comisar Gheorghe Stan, care era de serviciu. Imediat, d-sa a chemat telefonic comisariatul gării București-Nord și a cerut ca la sosirea trenului 5.002, să aștepte câțiva agenți înarmați pe cinci călători pe care-i însoțea polițistul bucureștean.

Arestarea lor s'a operat la orele 2.40. Cei trei membri ai bandei care se ocupau cu contrabanda de evrei și „clienții" lor au fost duși la Direcțiunea generală a poliției.

In interesul cercetărilor, deoarece se urmărește identificarea tuturor membrilor bandei, cum și a evreilor cari au reușit grație sumelor de bani plătite să se sustragă vieții de ghetou, numele lor nu-i putem da deocamdată publicității.

ECONOMICUL PRIMEAZĂ

Pe marginea înființării comerțului și industriei în Basarabia. Sprijinul oferit de Federala „Codrul" a jud. Lăpușna. Privilegiul Românilor.

Desigur, când se scrie, în alte împrejurări, despre activitatea unei instituții ca aceea a unei federale, nu prezintă mare importanță. Pentru Basarabia însă, unde economicul primează, vrednicia cooperației e un punct vital întru rapiditatea refacerii acestei provincii.

Nu cu vorbe umflate, nu cu atitudini de grandoare ridicolă se refac ruinele acestei provincii.

Totul se pornește aici dela temelie, dela micul și ignorantul negustor ce va însemna mâine mult.

Iată de ce scriu destul de des și am curajul să semnez astfel de lucruri, privind economia acestei provincii. Numai cu oameni îmbrăcați și sătui se poate vorbi despre „tangentele" artei și „culmile" culturii.

In prezent trebue să facem de toate aici în Basarabia, dar în primul rând să organizăm economia, fiindcă aceasta e partea cea mai serioasă, care indică forța, maturitatea noastră ca popor copt.

Mai ales acum, în urma dispensării de elementul evreiesc, poporul român din Basarabia trebuie să arate că e capabil să se organizeze temeinic din punct de vedere comercial și industrial, creindu-și o viață nouă, apucând cu încredere frânele economiei.

Oridecâteori văd un comerciant tânăr, începând timid în jurul unei tejghele sărace, sunt pătruns de un adânc sentiment de emoție, de parcă aș asista la îmbobocirea unei flori. Am convingerea, că, dacă am fi avut comerțul și industria în mână românească, situația noastră ar fi fost alta în concernul european în nenorocitul an 1940.

*

Și răsar, răsar mereu negustorii pe toate străzile. Din păcate nu sunt cu toții români. Scot capul prea mulți ruși, ucraineni și armeni. Să nu se uite însă că noi am fost și vom fi inamicii Rusiei, sub orice formă va figura pe hartă această țară. Deci, nu avem, nu trebuie să avem niciun interes să sprijinim Rușii din România să devie tari. Comerțul e o armă în mâna inamicului. Ea trebuie să se găsească în întregime în mâna noastră. Nu poate fi de cât un criminal acel care înlesnește ridicarea unui minoritar în dauna românului. Să nu uităm niciodată retragerea din 1940, când toți acești străini au primit pe sovietici cu flori și zurgălăi.

In această privință joacă mare rol capitalul. Acei dintre noi cari vor să întreprindă ceva, nu au bani. Aici intrevine marele rol al cooperației, care înseamnă unire pedeoparte și sprijinul Statului pe de alta.

O cooperativă fără prea mare capital, dar cu ajutorul Statului, ca „Nădejdea" din Chișinău spre exemplu, a isbutit să aibă un venit net de peste 100.000 lei lunar și să întrețină și formeze pentru comerț un personal destul de numeros.

Federala „Codrul" din Chișinău condusă de d. Marinici Leonida ca director și d. inginer Ardelea ca președinte, duce o luptă serioasă pentru sprijinirea comerțului basarabean.

In curând se va obține depozitul de sare pentru aprovizionarea orașului și județului.

S'au făcut intervenții pentru majorarea creditului de 7 milioane acordat de I. N. Coop.

Intrucât creditul de 5 milioane lei aprobat de Institut în materiale, prin blocarea acestor materiale, — scânduri, — a fost blocat la cooperativele forestiere, d. inginer Ardelea va pleca la București să facă intervenții personale pentru deblocarea materialului de care Chișinăul are atâta nevoie.

Se duce lupta pentru deschiderea unui depozit de mașini și unelte agricole, care să fie date țărănimei pe credit plătibil în 5 ani.

Realizarea acestui fapt e de o covârșitoare importanță, ce nu va scăpa nimănui.

Indemnăm pe această cale pe conducătorii Federalei lăpușnene să încerce toate mijloacele spre a isbuti să aducă la îndeplinire acest gând minunat. Numai așa se face un pas serios în ajutarea progresului agriculturii.

Nu teoria plugăriei ridică agricultura, ci plugul, unealta bună realizează, fără vorbe, acest lucru.

Prin „Federația Cooperativelor Naționale" din București, creație a tuturor federalelor din Țară și a Institutului Național al Cooperației, — mare depozit de hârtie și fabricate de hârtie, se lucrează la deschiderea unei sucursale în Chișinău, de unde să fie aprovizionate toate unitățile cooperative ale județului și orașului, precum și cooperativele școlare, spre a combate specula instaurată prin comerțul de azi, al acestor produse, în Chișinău.

*

Sunt intenții și porniri la muncă minunată de schimbare a înfățișerii triste de azi a Chișinăului.

Și aceasta nu este numai în domeniul cooperației și a micilor negustori.

Comerțul capătă avânt și prin el se vor deschide toate laturile vieții. Românii nu trebuie să disprețuiască această muncă. Să-și amintească de povestea scurtă pe care am auzit-o alaltăieri dela un cunoscut:

Un fost controlor în cooperație, surprins de evenimente, a rămas în 1940 aici, sub ocupație, unde ca român care își avea familia dincolo de Prut, nu a ocupat nicio slujbă, așteptând mereu repatrierea.

Acum se ocupă cu negustoria. Imediat după alungarea bolșevicilor a deschis o mică prăvălioară. Intrebat dacă vrea să mai revină în serviciu, a refuzat pe motiv că din comerț câștigă de câteva zeci de ori mai mult decât ar primi leafa de slujbaș.

Acesta e comerțul: libertate în muncă și câștig proporțional creațiunii.

Români din Basarabia și de pretutindeni, înlocuiți imediat pe evrei în posturile de comercianți!

Sabin Popescu-Lupu

ORIUNDE ACEIAȘ!

Din orice unitate, în orice împrejurare, soldații noștri au luptat vitejește

In războiul acesta sfânt pe viață și pe moarte, pe care îl ducem nu numai pentru drepturile noastre în Răsărit și conservarea neamului, dar și pentru cinstea Țării, într'o viitorime care ne va înscrie alături de marile națiuni ale unei Europe conștiente de trecutul ei, vitejia ostașilor noștri a fost exemplară. Fiecare unitate își are eroii ei și se mândrește cu ei. Fiecare cunoaște împrejurarea faptului de arme, cunoaște mai ales pe cel care l-a întreprins, cunoaște bucuria și mândria în vrednicia sa familie ostășească, a cutărui eroism sau a strălucitei jertfe, răbojită cu deamănuntul.

Te îndoioșezi, firește când stau să răsfoiești arhiva aceasta a gloriei permanente, a eroismului de fiecare zi, care nu contenește, ca un izvor fermecat de daruri înalte și idealism să-și alunce unda sa generoasă, de undeva, din străfundurile acestui neam.

Dar ceeace tulmește este impunătoarea uniformitate de spirit de jertfă, de inițiativă, de abnegație. Pretutindeni, legați între ei ca de un fir nevăzut, ostașii sar, luptă, mor... Pretutindeni sunt aceiași! Aceasta dovedește ceva mai vecniu și mai adânc, decât chiar convingerea unei formule și puterea unei îndoctrinări. E un glas vechiu ce le șoptește la ureche din murmurul sângelui și pământului nostru, de peste veacuri. Și pentrucă oricine are drept la mândria aceasta de a fi român și a se mândri cu ostașilor Țării, dăm aci priveliștea, ca să vezi cu ochiul, a acestor înalte frumuseți.

Iată de pildă că sublocotenentul Moise Mihalache, dintr'un regiment de Călărași, a fost citat pe ordin de zi, pe armată, pentru faptul că într'o luptă cu granata s'a furișat singur până în spatele inamicului, unde a ajuns strecurându-se printre casele unui sat, și aci a aruncat un buchet de granade, surprinzând și împrăștiind pe Ruși. Sublocotenentul se oferise voluntar pentru această acțiune și a căzut și el, sângerând din trei răni.

Iată apoi că un soldat jandarm Sovăială, a cerut a i se aprobe să se ducă singur să cerceteze o porumbiște ce se găsea dincolo de o apă, în fața căruia se găsea batalionul său. Aprobându-i-se cererea soldatul Sovăială s'a reîntors aducând cu el 85 de soldați sovietici prizonieri, pe care i-a înspăimântat cu focuri de armă. Soldatul Sovăială a fost înaintat fruntaș, a fost decorat cu „Bărbăție și Credință cu Spade" Cl. I-a, și a fost citat pe ordin de zi pe întreaga armată.

In aviație faptele de arme sunt tot atât de strălucite. Au fost citați, de pildă, pe ordin de zi, pe Flotilă de Bază Locot. Comandor av. Josifescu Nicolae Locot. Comandor av. Nagaewski Gheorghe și Căpit. av. Nanu Nicolae dintr'o flotilă de bombardament, pentrucă înfruntând cea mai cruntă opoziție a inamicului, au dus la bun sfârșit misiunile cu care au fost încredințați.

Deasemeni a fost citat pe Ordin de zi, pe armată Plutonierul Comănescu Ion dintr'un Regiment de roșiori, pentrucă în fruntea escadronului său prin curaj și pricepere, a determinat multe mișcări, în avantajul unităților noastre. A luptat descălecat călare, a ocupat un sat, a căzut lângă inamic, a șarjat o coloană motorizată, capturând material și eliberaț o mașină și motocicletele românești luate de inamic.

Dintr'un alt regiment de roșiori, a fost citat prin Ordin de zi pe armată, sergentul Mocanu Gheorghe, pentrucă deși atacat cu violente focuri de armă o noapte întreagă, n'a cedat nici o palmă din terenul cucerit.

Indiferent de armă, de poziție, de împrejurare, după această, bărbătească priveliște se vede că ostașii noștri români pretutindeni, permanent aceiaș: eroi.

Telegrama de mulțumire a M. S. Regelui pentru urările ce I s'au adresat de ziua numelui de personalul C. F. R.

La telegrama de urare ce I-a adresat d. colonel T. Orezeanu, directorul general C. F. R., în numele personalului, M. S. Regelui pentru ziua numelui, d-sa a primit din partea M. S. Regelui următorul răspuns:

D-lui Col. T. OREZEANU, directorul general C. F. R.

„Mulțumesc din inimă pentru bunele urări exprimate în numele întregului personal al Căilor Ferate Române.

(ss) MIHAI R."

*

La rândul său d. col. T. Orezeanu, directorul general C. F. R. a dat o circulară către întregul personal cu următorul cuprins:

„Sunt sigur că personalul C.F.R. care trebue să se simtă mândru de calificarea de „vrednic" acordată de iubitul nostru Rege, se va sti s'o merite și în viitor după cum a meritat-o întotdeauna".

INAINTAREA GERMANĂ ȘI SITUAȚIA FORȚELOR BRITANICE DIN ORIENTUL APROPIAT

ANKARA, 20. (ESS). — Ziarul egiptean „El Mokkatam" din Cairo, cunoscut pentru bunele sale relații cu ambasada britanică din Cairo, se ocupă de forțele britanice din Orientul Apropiat. Ziarul ajunge la concluzia că desfășurarea operațiunilor germane dealungul coastei Mării Negre și cucerirea Crimeei constitue începutul fazei decisive în răsărit, care prezintă un aspect primejdios pentru interesele engleze. Desigur poziția englezilor în deșertul Libian este mai bună decât anul trecut, însă nu trebue să se uite că situația devine îngrijorătoare pe o coastă unde forțele britanice sunt neîndestulătoare. Poate că va fi necesar să se trimită trupe din Egipt în Iran și Irak. Acest articol al unui ziar inspirat de ambasada britanică din Cairo a stârnit mare interes în cercurile politice ale capitalei egiptene. Reese din articolul de mai sus îngrijorarea care cuprinde cercurile răspunzătoare britanice în privința dificultăților privitoare la ofensiva din Libia.

CONDOLEANȚELE DUCELUI PENTRU MOARTEA GENERALULUI UDET

BERLIN, 20. (Rador). — Cu ocazia încetării din viață a generalului Udet, Ducele a trimis Fuehrerului o telegramă în care își exprimă regretul pentru pierderea suferită de aviația militară.

Fuehrerul a mulțumit telegrafic Ducelui pentru condoleanțele exprimate.

MĂSURI DRASTICE PENTRU REPRIMAREA SPECULEI LA CHIȘINĂU

Intrucât specula la Chișinău tindea să ia proporții tot mai mari, Serviciul de control și inspecțiuni al Primăriei Municipiului nostru, condus de d. controlor-șef Pântea, secondat de d-nii: Focșăneanu și Al. Petrov, a purces la dresarea de procese verbale de trimitere în judecată mai multor speculanți cari nu vor cu nici un preț să se integreze în prevederile legilor în vigoare.

Organele de control respective au mai făcut constatarea că speculanții se deplasează pe la barierele orașului, ațintând calea sătenilor cari vin cu produse alimentare spre vânzare la piață și căutând să cumpere aceste produse pe prețuri de nimic, ca după aceea să le revândă în piață. Cu prețuri mărite de două sau de trei ori.

Și acestora li s'au aplicat sancțiuni tot atât de severe, încât vor renunța definitiv pe viitor să mai calce dispozițiile legilor.

S'a mai constatat și o altă latură a problemei speculei: au fost cazuri când s'au dresat acte de trimitere în judecată chiar a consumatorilor (cumpărătorilor), pentru că au dat vânzătorilor prețuri mai mari decât cele stabilite prin ordonanța în vigoare.

Pentru a se putea duce o cât mai eficace luptă împotriva speculei, Primăria noastră a dispus înființarea unui serviciu special de control la Piața Nouă, unde se înregistrează zilnic reclamațiuni în acest domeniu.

Odată cu începerea activității acestui nou serviciu, s'au și dresat primele procese verbale de trimitere în judecată a mai multor măcelari pentru tăieri clandestine de porci, contravenind astfel la ordonanța primăriei.

ULTIMA ORA

TRUPELE GERMANE INFRÂNG REZISTENŢA DISPERATĂ A BOLŞEVICILOR LA DONBAS

BERLIN 19 (Rador). — Din izvor militar se află că îndârjita rezistenţă a trupelor bolşevice nu a putut opri, la 18 Noembrie, înaintarea trupelor germane în bazinul Donețului.

Incercările disperate ale bolşevicilor de a opune o rezistenţă prelungită înaintării forţelor germane, punând în linie care de asalt şi avioane, s'au zdrobit de focul artileriei şi carelor de asalt german. Forţele blindate germane au străpuns liniile sovietice şi luând pe adversari din flancuri au nimicit prin mişcări de încercuire contraatacurile bolşevicilor. Zece care sovietice au rămas incendiate pe câmpul de luptă în timp ce forţele blindate germane îşi continuau înaintarea.

In urma acestor acţiuni bolşevicii au suferit grele pierderi. Au fost număraţi 1.500 de prizonieri sovietici.

Infanteria înaintează spre front, alături de nesfârşitele coloane motorizate

Comisari sovietici obligaţi să se împuşte unii pe alţii

Prăbuşirea moralului soldaţilor bolşevici din Leningrad

BERLIN, 19 (Rador). — Bolşevicii, care au fost făcuţi prizonieri la 18 Noembrie în sectorul Leningrad, relatează că din nou au fost împuşcate la Leningrad un mare număr de persoane între cari şi comisari sovietici.

Ca motive al acestor condamnări la moarte pronunţate de comandantul oraşului, se dă faptul că aceşti comisari nu şi-au îndeplinit însărcinările faţă de trupe şi din cauza neglijenţei lor au contribuit la înrăutăţirea moralului soldaţilor.

Comisarii sovietici au fost deasemeni făcuţi răspunzători pentru infructuoasele tentative de diversiune dela Leningrad.

Prizonierii au mai relatat că pentru a face ca aceste condamnări să apară şi mai înfricoşătoare, alţi comisari sovietici au primit ordinul de a executa pe condamnaţi.

IN SECTORUL TULA SITUAŢIA S'A AGRAVAT

STOCKHOLM, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Stefani" transmite:

Postul de radio sovietic a anunţat Marţi seară că situaţia din sectorul Tula s'a agravat în cursul ultimelor ore.

Toate contraatacurile sovietice au fost respinse de forţele germane.

Trupele bolşevice au suferit pierderi grave.

BRAVELE TRUPE ITALIENE RESPING TOATE ATACURILE LA GONDAR

ROMA, 19. (Rador). — Iată comunicatul Marelui Cartier General al forţelor armate italiene No. 535:

Aviaţia britanică a efectuat incursiuni asupra oraşelor Neapole şi Brindisi. N'a fost provocată nici o victimă, iar pagubele sunt de mică importanţă.

Pe frontul de Tobruk şi Sollum artileria noastră a fost foarte activă. In cursul luptelor aeriene ce au avut loc deasupra Cirenaicei, avioanele noastre de vânătoare au doborît două avioane inamice. Un mare avion englez a fost constrâns de către avioane de vânătoare germane, să aterizeze în liniile noastre. Membrii echipajului acestui avion au fost capturaţi.

Pe eşichierul dela Gondar inamicul a reînoit violentele lui atacuri împotriva unora din poziţiile noastre, după bombardamente aeriene cari au durat din zori şi până la asfinţitul soarelui.

După o împotrivire îndârjită şi după lupte corp la corp sângeroase, bravele noastre trupe au respins pretutindeni pe atacatori cari au suferit grave pierderi abandonând pe câmpul de luptă pe răniţii săi şi arme.

Sângeroase ciocniri la graniţa sovieto-manciuriană

HSINGKING, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. anunţă:

O unitate sovietică a pătruns în ziua de 16 Noembrie pe teritoriul statului Manciukuo, la 40 de km. spre nord-vest de Manciuli.

Grănicerii manciurieni au deschis focul. Doi soldaţi sovietici au fost făcuţi prizonieri, iar unul a fost omorît.

Autorităţile manciuriene au depus în ziua de 18 Noembrie un energic protest la consulatul general sovietic din Kharbin, declarând că nu înţeleg să tolereze aceste violări de frontieră.

Instalaţiile militare ale Moscovei din nou bombardate

BERLIN, 20. (Rador). — Aviaţia de luptă germană a atacat în noaptea trecută cu succes, importante instalaţiuni militare dela Moscova. In afară de mai multe mici incendii, s'a mai putut observa un mare incendiu care, în cursul nopţii, a luat o enormă extindere.

Mici formaţiuni de avioane de luptă au atacat căile de comunicaţii şi liniile de cale ferată din jurul Moscovei prin cari bolşevicii aduceau noaptea întăriturile lor şi aprovizionările destinate trupelor.

In sectorul încercuit al Leningradului, au fost deasemeni bombardate fortificaţii şi instalaţii de aprovizionare.

Comunicatul german

Sevastopolul sub ploaia bombelor explosive şi incendiare

Un vas cu trupe sovietice scufundat

BERLIN, 19 (Rador). — Dela cartierul general al Fuehrerului, înaltul comandament al forţelor armate germane comunică:

Pe frontul de răsărit, sunt în curs noui atacuri, al căror rezultate nu vor întârzia să se arate.

In luptele ce s'au desfăşurat în ultimele trei zile, au fost luaţi peste 10.000 prizonieri, iar 171 care blindate au fost nimicite.

Printre atacurile aeriene date contra fortăreţei Sevastopol, au fost pricinuite puternice explozii la şantiere şi la depozitele de explozive. In port, un mare cargobot a fost avariat de bombe.

Avioane de luptă au bombardat noaptea trecută instalaţiile militare din Moscova şi Leningrad, cum şi liniile de legătură din spatele frontului inamic, în sectorul central al frontului.

Pe insula britanică, aviaţia germană a bombardat în noaptea de 18 spre 19 Noembrie porturi şi depozite de aprovizionare, cu deosebire pe coasta de răsărit, aruncând bombe de calibru greu.

Dela 9 până la 15 Noembrie, forţele aeriene sovietice au pierdut 232 avioane. Dintre acestea, 122 au fost doborîte în lupte aeriene, 44 prin acţiunea artileriei antiaeriene, iar restul au fost nimicite pe sol.

In aceeaşi perioadă, aviaţia germană n'a pierdut decât 24 de avioane pe frontul de răsărit.

*

BERLIN, 19 (Rador). — In ziua de 18 Noembrie, aviaţia germană a angajat şi ea forţe importante pentru a veni în ajutorul operaţiunilor efectuate de armata terestră în împrejurimile Sevastopolului.

Fortificaţiile şi portul au fost neîncetat supuse bombardamentului aviaţiei germane. Lovituri puternice au fost înregistrate pe bordul a două vase de aprovizionare, iar un depozit de materii explozive a sărit în aer, fiind lovit cu bombe de calibru greu.

Artileria grea a armatei, pusă în acţiune în faţa Sevastopolului, a scufundat un vas sovietic care transporta trupe, prin mai multe lovituri în plin.

*

BERLIN 19 (Rador). — Un vas de transport sovietic de 1.200 de tone, blocat de gheţuri în faţa unui sătuleţ în drumul ce-l făcea dela Leningrad la Kronstadt, a fost atacat de artileria germană astfel că echipajul lui de circa 600 de soldaţi sovietici a fost nevoit să-l părăsească.

Soldaţii bolşevici, care încercau să se salveze pe ghiaţă, au dat peste focul artileriei germane suferind grele pierderi.

PE RUINELE BOLŞEVISMULUI VA ÎNFLORI O VIAŢĂ NOUĂ

BERLIN, 20 Noembrie (Telegramă part). — Declaraţiile pe cari le-a făcut comisarul sovietic pentru externe în legătură cu nota finlandeză adresată Statelor Unite, prilejuește şi astăzi oficiosului german, „Deutsche Diplomatisch Politische Korrespondenz", unele interesante comentarii. Sovieticii, scrie marele ziar german se fac că au uitat acele gigantice preparative de ofensivă care au ieşit în vileag în urma enormei prăzi de război, capturată în campania din răsărit. In acest fel, s'au învederat limpede îngrozitoarele primejdii, care au ameninţat în afară de Reich, şi pe celelalte naţiuni ale Europei, între cari şi Finlanda şi celelalte ţări scandinavice. Zadarnic se caută astăzi la Moscova să să tăgăduiască în deosebi, intenţiile de nimicire ale Finlandei, fapt care a fost inserat şi menţionat în mod deosebit nu numai în oficiosul sovietic, „Pravda", dar şi în repetate rânduri, pe cale oficială, de forurile conducătoare sovietice. Dar iată că sovieticilor nu le-a reuşit să înşele lumea în privinţa realităţii intrinsece. Bolşevismul n'a fost în stare să distrugă civilizaţia şi cultura popoarelor occidentale. Astăzi pe aceste ruine ale bolşevismului va înflori o nouă viaţă, încheie oficiosul german, şi pentru acest ţel, va contribui din răsputeri solidaritatea nouei Europe.

RASPUNSUL AMBASADORULUI GERMAN LA ANKARA

Referitor la pretinsul interview al ambasadorului von Papen, acordat ziarului spaniol „Vndosia", care a fost născocit în întregime de ziarele engleze, susţinându-se o sumă de teorii şi idei absurde, ambasada germană dela Ankara comunică acum că ambasadorul von Pappen n'a acordat nici un interview niciunui ziarist spaniol. Ştirile difuzate prin presă şi prin posturile de radio, referitor la acest interview, ca şi diferitele combinaţii stabilite la voia întâmplării de propaganda britanică, sunt produsul purei inventivităţi, fiind lipsite cu desăvârşire de orice temei.

DE CE A FOST DEBARCAT SIR JOHN DILL

La Berlin au stârnit cu atât mai mult interes înlocuirile în înaltele posturi ale comandamentului militar britanic, cu cât după mărturisiri proprii engleze, în spatele acestor debarcări, de specialişti militari de mare suprafaţă se ascund cu totul alte temeiuri, decât acelea date de forurile oficiale engleze. Declaraţia londoneză că generalul Sir John Dill se retrage din cauza atingerii limitei de vârstă este contrazisă de înseşi comentariile ziarelor engleze cari, pun pe seama lui Dill eşecul tuturor acţiunilor militare ale Angliei, pe frontul european şi african.

Astăzi ziarele londoneze menţionează că înlocuirea lui Dill se datoreşte faptului că aceasta întotdeauna a accentuat asupra imposibilităţii unei invazii engleze pe continent. Această afirmaţie britanică demonstrează că Churchill jertfeşte pe toţi acei specialişti militari din armata sa, cari s'au împotrivit pe bună ştiinţă executării invaziei pe continentul european.

UN DEMERS SOVIETIC LA ANKARA

Pentru refugierea flotei sovietice în porturile turceşti

BERNA, 20 (Tel. part.).— Ştiri primite din Istambul precizează că în cercurile semi-oficiale se crede a se şti că guvernul sovietic a făcut demersuri pe lângă guvernul turc în vederea refugierii flotei sovietice din marea Neagră în porturile turceşti.

Nu se ştie în ce condiţiuni s'ar putea aproba acest demers.

MINERII AMERICANI GREVIŞTI AU RESPINS PROPUNERILE D-LUI ROCSEVELT

WASHINGTON, 20 (Rador). — Corespondentul Agenţiei D. N. B. anunţă:

Sindicatul minerilor, din Statele Unite a trimis preşedintelui Roosevelt o scrisoare prin care respinge propunerile făcute de d. Roosevelt în vederea aplanării grevelor din minele de cărbuni.

Sindicatul minerilor, declară d. Lewis, nu poate să accepte propunerile preşedintelui Roosevelt mai înainte de a se fi terminat negocierile comisiei special numită în scopul aplanării grevelor.

Se ştie că această comisie este convocată pentru ziua de 22 Noembrie.

NEW YORK, 20. (Rador).—Corespondentul Agenţiei D.N.B. comunică:

Ştiri primite din Detroit anunţă că d. Murraf, preşedintele sindicatului Confederaţiei internaţionale a lucrătorilor, într'un discurs rostit în şedinţa anuală a congresului membrilor sindicatului, a declarat că acest sindicat nu poate să renunţe la scopul său, anume de a organiza pe toţi lucrătorii americani, ce nu sunt încă organizaţi în sindicate, chiar în aceste momente grele.

Cuvântul de ordine al sindicatului, pentru anul viitor, este: organizarea statelor din sudul Statelor Unite.

LITVINOV N'A PUTUT PLECA LA CAIRO

Avionul englez de pasageri a refuzat să-l ia pe bord

NEW YORK, 20 (Rador). — Corespondentul agenţiei DNB comunică: ASSOCIATED PRESS anunţă, că un avion britanic de pasageri a refuzat să ia pe bord, pentru a transporta la Cairo pe Litvinov şi suita sa. Refuzul a fost motivat pe faptul că toate locurile din avion fuseseră ocupate.

Reprezentantul diplomatic al Angliei din Iran s'a scuzat pe lângă Litvinov pentru această „omisiune".

Ambasadorul Statelor Unite la Moscova, d. Steinhardt şi d. Monckton, directorul serviciului de informaţii britanice din Cairo, au sosit la Cairo, pe bordul unui avion.

SITUAŢIA LA MOSCOVA ESTE ALARMANTĂ

BERLIN, 20 (ESS). — Cine îşi poate permite întoarce spatele Moscovei şi se duce la ţară, aşa a declarat profesorul din Moscova S. P. Iming care a fost întâlnit acum două zile într'o localitate la sud de Moscova. Dar profesorul a avut ghinion, căci la trei săptămâni după ce a întreprins fuga s'au găsit soldaţi germani în localitatea sa. El s'a împăcat însă foarte repede cu noua situaţie şi a declart că de astă dată se simte în deplină siguranţă faţă de bombele germane, care l'ar fi gonit din Moscova. „O alarmă a fost urmată de alta şi un atac aerian făcu loc altuia, astfel povestea profesorul refugiat. In locuinţe nu ardea cu zilele nici-o lumină, deoarece bombele germane au atins grav uzinele electrice. Gările erau pline de familiile funcţionarilor bolşevici, care de teama viitoarelor atacuri aeriene voiau să se refugieze la ţară. Dar deoarece cele mai multe gări au fost avariate şi distruse şi liniile de cale ferată întrerupte de craterele de bombe nu reuşi decât o mică parte să părăsească Moscova, dintre cari numeroşi comisari evrei. Şcolile sunt închise de o lună de zile, iar elevii participă la lucrările publice şi sunt nevoiţi sub conducerea profesorilor să ridice baricade". La urmă profesorul Iming s'a plâns de neseriozitatea ştirilor de presă şi radiofonice sovietice căci altfel s'ar fi putut calcula cu o precizie matematică că o localitate de refugiu va cădea în curând în mâinile germanilor.

TURBURĂRILE DIN INDIA ÎNGRIJOREAZĂ PE ENGLEZI

STOCKHOLM, 20 (Tel. part.).- Ştirile primite la Londra din Extremul-Orient produc mare îngrijorare mai ales în legătură cu turburările tot mai acute din India.

Cu toată teroarea deslănţuită de autorităţile engleze împotriva naţionaliştilor indieni, primejdia creşte neîntrerupt astfel că în mai multe regiuni există temerea de revolte făţişe.

Demonstraţii anti-engleze în Liban

ANKARA, 20 (Oriente). — Noulle turburări anti-engleze din Liban au determinat măsuri foarte aspre din partea autorităţilor britanice. Intre altele, s'au introdus alte restricţiuni în circulaţia din timpul nopţii.

INAINTAREA FORŢELOR GERMANE ÎN SECTORUL CENTRAL CONTINUĂ

Armata sovietică în plină desorganizare

STOCKHOLM, 20 (Tel. part.). — INAINTAREA GERMANA LA EST DE CAMPIA BORODINO, IN SECTORUL CENTRAL AL FRONTULUI DE RASARIT, CONTINUA PRIN DESORGANIZAREA TOTALA A DISPOZITIVULUI DE APARARE SOVIETIC STRAPUNS DE MAI MULTE ZILE. RETRAGEREA SOVIETICA SE FACE CU MARI PIERDERI DE OAMENI ŞI MATERIALE.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE AL MUNCII, Str. Sărindar No. 5-7-9